

CINKARNAR

Poštnina plačana pri pošti 3102 Celje

Letnik LXII | december 2016 | številka 2 | 319

33

Prednovoletno obdarovanje
otrok zaposlenih

Naslovnica

CINKARNAR

Časopis Cinkarne Celje, d. d.

Letnik: LXII, december 2016

Številka: 2/319

Glavna in odgovorna urednica:

Barbara Rozoničnik

Lektor:

dr. Zoran Pevec

Izdajatelj, naslov uredništva in tisk:

Cinkarna Celje, d.d.

Kidričeva 26

p. p. 1032, 3001 Celje

telefon: +386 (0)3 427 61 01

faks: +386 (0)3 427 61 06

el. pošta: vodstvo.tajnistvo@cinkarna.si

Glasilo podjetja Cinkarna Celje, d.d.,

najdete tudi na spletni povezavi:

[http://www.cinkarna.si/si/info-center/](http://www.cinkarna.si/si/info-center/publikacije/cinkarnar)

[publikacije/cinkarnar](http://www.cinkarna.si/si/info-center/publikacije/cinkarnar)

Oblikovanje:

Cinkarna Celje, d.d.

Tisk:

GM TISK, d.o.o.

Uredništvo si pridržuje pravico, da po potrebi skrajša ali slogovno predela članke.

Vsebina

7

Sodelovanje na Slovenskih kemijskih dnevih

11

Dograditev Nevtralizacije za separacijo sadre

15

Nova GEHO črpalka

16

Z novimi pnevmatskimi vagoni v Cinkarno letno 100.000 ton surovin

17

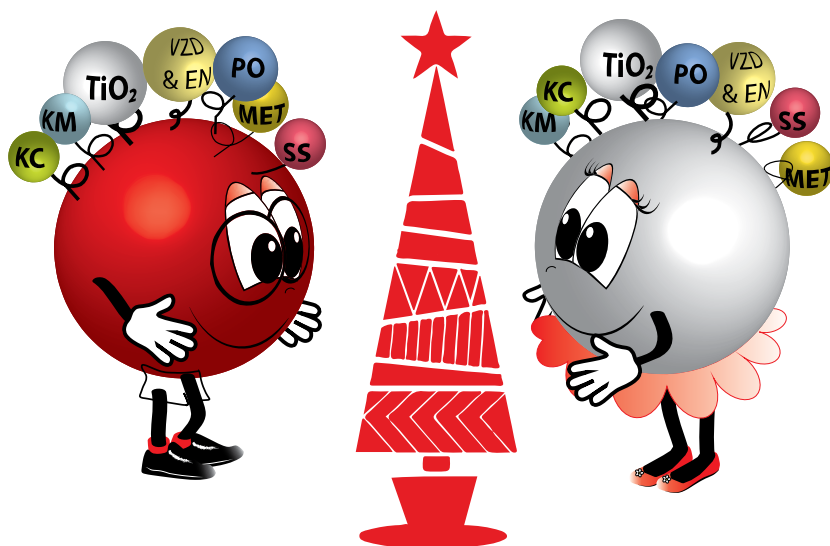
Obvladovanje kakovosti – družbena odgovornost

21

Promocija zdravja zaposlenih

Drage sodelavke in sodelavci!
Želimo vam mirne in prijetne praznike...

...ter srečno v novem letu 2017!

Drage cinkarnarke in cinkarnarji,

praznični čas je čas za nove začetke in optimistične misli. Je tudi čas, ko se spominjamo vseh vzponov in padcev, ki so sestavili mozaik leta 2016.

Ko se ozremo na leto, ki se poslavlja, misli najprej zaidejo k zaprtju proizvodnje titancinkove pločevine, kar je bila zame in za člane Uprave najtežja odločitev v karieri. A hkrati sem hvaležen, da je ta neizogiben, a čustven dogodek, dokazal, da smo tudi najbolj boleče trenutke zmožni premostiti v slogi in skupaj poiskati rešitve.

Leto 2016 smo začeli z nizkimi pričakovanji in v strahu, kaj bo prinesla prihodnost. Delujemo v turbulentnem gospodarskem okolju, v katerem je prilagajanje razmeram ključnega pomena. Vesel sem, da smo, kljub slabim globalnim

napovedim, s skupnimi močmi, prilagodljivostjo in zavzetostjo premagali težke ovire in dokazali, da je naše podjetje eno najboljših na slovenskem trgu. Zahvaljujem se vsakemu od vas, da je po svojih najboljših močeh soustvarjal uspehe Cinkarne.

Novo leto je nepopisan list. Je čas novih začetkov, odprtih poti, pričakovanja rasti in ustvarjanja novih možnosti. Je čas, ko je vse mogoče. S ponosom si želim, da ta nepopisan list še naprej uspešno pišemo skupaj.

Vam in vašim najbližjim želim mirno, zdravo in srečno leto 2017 – naj bo najboljšo doslej!

*Tomaž Benčina
predsednik Uprave in generalni direktor
Cinkarne Celje*

Spoštovane cinkarnarke, spoštovani cinkarnarji,

čepprav smo leto 2016 v Cinkarni začeli nekoliko zadržano, so se tržne razmere začele izboljševati že v drugem četrtletju, pozitiven trend poslovanja pa se je nadaljeval do konca leta. Z izboljšanimi tržnimi razmerami in jasno vizijo vodstva, usmerjeno v dinamično prilagajanje poslovnemu okolju, tudi leto 2016 zaključujemo uspešno. Doseženi poslovni rezultati presegajo pričakovanja in pozitivno odstopajo od povprečja v industriji. Cinkarna je ponovno dokazala, da sodi v sam vrh najboljših proizvajalcev pigmenta titanovega dioksida. Zagotovo sodi med pomembnejše projekte v letu 2016 tudi sanacija starih okoljskih bremen in odstranjevanje odpadkov, ki se uspešno zaključuje in vzpostavlja zaupanje širšega okolja. Le z zavzetimi zaposlenimi in jasno načrtano razvojno strategijo podjetja, usmerjeno na najdonosnejše programe in najperspektivnejše izdelke, prilagojene potrebam kupcev, so načrtani cilji dosegljivi. V njihovo doseganje je vloženo veliko znanja in izkušenj vseh zaposlenih. Tega se zavedamo tudi člani nadzornega sveta in zato presojujamo ter podpiramo načrte vodstva, z upoštevanjem zastavljenih dolgoročnih ciljev in vrednot podjetja. Najpomembnejše je zaupanje in pripravljenost zaposlenih slediti viziji vodstva. Ta pomemben del namenja zagotavljanju materialne in socialne varnosti zaposlenih v varnem delovnem okolju ter temelji na sodelovanju in konsenzu z zaposlenimi ter njihovimi predstavniki. Člani nadzornega sveta čestitamo vsem za opravljeno delo in hkrati verjamemo, da so doseženi rezultati dobra spodbuda za zagotavljanje nadaljnjega razvoja družbe.

Tudi v prihodnje vam želim zavzeto sodelovanje in medsebojno razumevanje, veliko osebnega zadovoljstva in prijetne božične ter novoletne praznike.

*Borut Jamnik
predsednik Nadzornega sveta
Cinkarne Celje*

Na Odlagališču nenevarnih odpadkov Bukovžlak (v nadaljevanju ONOB) v skladu s programom tehničnega opazovanja redno izvajamo predpisan monitoring.

Glede na opaženo stanje smo na UL FGG naročili izdelavo strokovnega mnenja. Le-to upravljavcu naprave priporoča ojačitev pregrade ONOB in izgradnjo začasnega črpališča precejšnjih vod.

Za izvedbo del smo med štirimi ponudniki izbrali VOC Celje, ki je s pripravljalnimi deli začel 15. 11. 2016. Trenutno poteka izdelava pete pregrade. Dela bodo zaključena najpozneje konec junija prihodnje leto, podjetje pa koristi za ta namen rezervirana okoljska sredstva.

Sanacija pregradnega telesa je sicer šele prvi od petih ukrepov, ki jih bomo izvedli za dokončno ureditev tega območja.

Zavedamo se pomena korektnega obveščanja okoliških prebivalcev, zato smo jih pred začetkom del povabili na predstavitev obstoječega stanja in predvidenih ukrepov. Na predstavitvi so sodelovali strokovnjaki podjetja Hidrosvet in Fakultete za gradbeništvo in geodezijo Ljubljana. Z namenom in potekom del smo seznanili tudi preostalo zainteresirano javnost.

Krajani in predstavniki MOC na predstavitvi namena in poteka del
Foto: B. Črepinšek

Ekipa, ki je pripravila in vodila predstavitev
Foto: B. Črepinšek

Nikolaja Podgoršek Selič

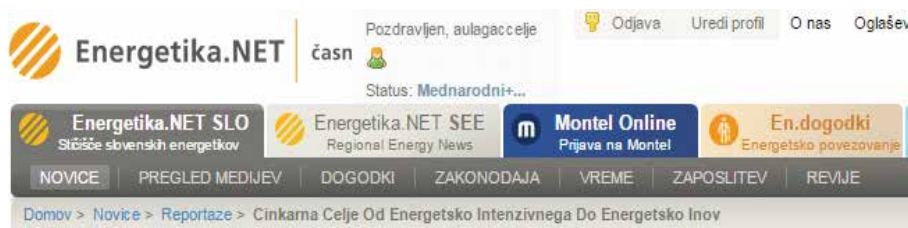
Uspehi Cinkarne Celje na področju učinkovite rabe energije predstavljeni slovenski in širši evropski javnosti

Na povabilo odgovorne urednice in direktorice internetnega portala Energetika.NET Alenke Žumbar Klopčič so bili na portalu predstavljeni primeri dobre prakse v Cinkarni Celje s področja učinkovite rabe energije. Žumbar Klopčičeva se je pogovarjala z direktorjem poslovne enote Vzdrževanje in energetika Jožetom Gajškom in koordinatorjem področja Alojzom Ulago. Nastala je reportaža Od energetskega intenzivnega do energetskega inovativnega podjetja, ki je bila 28. septembra objavljena na portalu Energetika.NET v slovenščini, nato pa še v angleški različici From Energy-Intensive to Innovative Energy Company.

V članku smo predstavili ukrepe na področju varčevanja in učinkovite rabe energije (URE). Z direktorjem PE Vzdrževanje in energetika sva predstavila najbolj uspešne ukrepe, ki smo jih izvedli od leta 2006 naprej, ko je Uprava Cinkarne Celje odobrila projekt Optimiranje rabe energije – ORE. Po mnenju urednice portala Energetika.NET je reportaža zelo zanimiva, da pa bi bila razumljiva čim širšemu krogu bralcev je predlagala objavo tudi v angleščini. Portal je namreč v lasti Montela – velikega norveškega internetnega ponudnika informacij za evropske energetske trge.

Cinkarna Celje porabi veliko energentov, vendar pa le-te, zaradi omenjenih ukrepov in v duhu trajnostnega razvoja, porabi racionalno in učinkovito.

Alojz Ulaga

Cinkarna Celje: Od energetskega intenzivnega do energetskega inovativnega podjetja

Datum: 28. september 2016 Avtor: Alenka Žumbar Kategorija: Reportaže
Tema: Električna energija, Zemeljski plin, Nove tehnologije

Siemensovo poročilo o energetske učinkovitosti v podjetjih v Jugovzhodni Evropi (Energy Efficiency Trend Monitor for Adriatic Region) nazorno kaže, da je zanimanje za energetske učinkovitost zelo odvisno od podjetja do podjetja. Običajno imajo zanjo več posluha tista podjetja, ki so tudi poslovno uspešnejša, a to je najbrž povezano. Nedvomno pa je med takšnimi podjetji tudi Cinkarna Celje – sodobno slovensko kemijsko podjetje, ki posluje skladno z najboljšimi razpoložljivimi tehnologijami (BAT), njeni glavni dejavnosti pa sta proizvodnja in trženje pigmenta titanovega dioksida. Ni skrivnost, da je Cinkarna Celje – ime so v družbi ohranili po topilnici cinkove rude, ustanovljeni leta 1873 in zaprti leta 1973 – energetske intenzivno podjetje, ki pa se lahko pohvali z nadvse uspešnim, sedaj že desetletje starim, projektom 'Optimiranje rabe energije' ali ORE, kot mu na kratko pravijo v podjetju. O ORE smo se ob obisku Cinkarne pogovarjali z Jožetom Gajškom in Alojzom Ulago, ki sta bila skupaj s še drugimi sodelavci tesno vključena v izvedbo tega projekta, ki pa po njenem mnenju nikakor ne bi obrodil takšnih energetskih prihrankov – nekatere vračilne dobe investicij v energetske učinkovite ukrepe so tudi le polletne –, če ne bi imel popolnega zaledja v vodstvu družbe.

Ukrepe na področju učinkovite rabe energije sta predstavila Jože Gajšek in Alojz Ulaga

Sodelovanje na Slovenskih kemijskih dnevih 2016 v Portorožu

28. in 29. septembra 2016 smo predstavili nekatere dosežke Službe kakovosti, Službe za varstvo okolja in poslovne enote Titanov dioksid na konferenci Slovenski kemijski dnevi v Portorožu. Pripravili smo tri posterje:

Uporaba itrija kot internega standarda za obvladovanje interferenc pri določanju kovin v odpadnih vodah z ICP-OES

Avtorji: K. Gradišek, A. Stepančič, S. Žagar, T. Cvelbar, A. Zimšek

Kratek povzetek: v laboratorijih Cinkarne Celje določamo vsebnost Cd, Cr, Cu, Fe, Mn, Ni, Pb in Zn v vzorcih odpadnih vod z ICP-OES (Inductively coupled plasma optical emission spectrometry).

Pri določitvah elementov z ICP-OES lahko različne vrste interferenc in matričnih efektov povzročijo netočne rezultate meritev. Fizikalne interference se pojavljajo pri vzorcih z visoko vsebnostjo raztopljenih soli, ki so pogoste v odpadnih vodah iz industrijskih obratov. Te vrste interferenc lahko zmanjšamo z razredčevanjem vzorca oziroma z uporabo internega standarda (IS). Odločili smo se za interni standard itrij (Y). Za oceno primernosti izbire Y kot IS smo izvedli primerjalno recovery analizo določevanja kovin v različnih vzorcih odpadnih vod brez in z uporabo korekcije z IS, itrijem (Y). Izkoristki, ki smo jih dobili z rezultati, korigiranimi z internim standardom, so bili za vse analite v območju 80 % do 120 %, medtem ko so bili izkoristki pri rezultatih postopka brez korekcije z IS v območju 60 % do 120 %, za nekatere analite pa tudi nižji (40 % do 120 %).

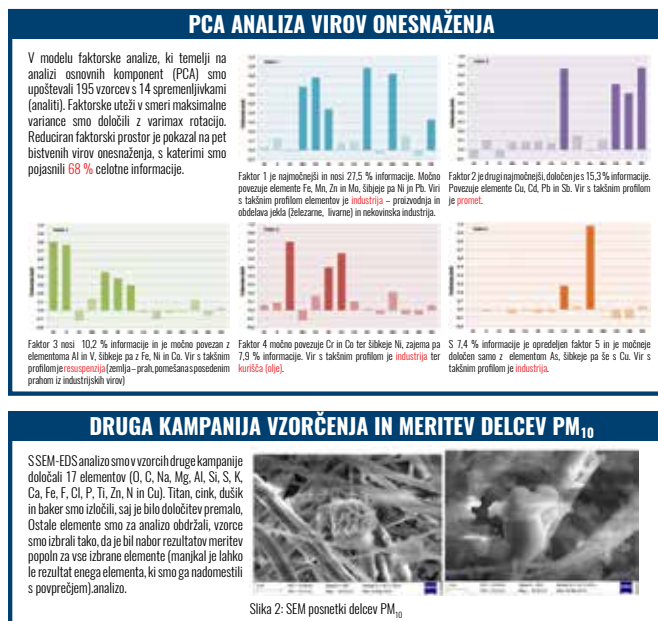
Sonja Žagar in Ksenija Gradišek na predstavitvi posterjev septembra 2016 v Portorožu na konferenci Slovenski kemijski dnevi

PCA analiza virov onesnaževanja z delci PM₁₀

Avtorji: B. Podgoršek Kovač, A. Stepančič, D. Lapornik

Kratek povzetek: trdni delci s premerom pod 10 μm so onesnaževala, ki zaradi povečanih koncentracij vplivajo na zdravje ljudi. Na območju Celjske kotline so pomembni viri delcev različni industrijski obrati, kurišča, promet, resuspenzija in naravni viri. Na koncentracijo delcev PM₁₀ vplivajo tudi meteorološke razmere, ki so v zimskem času neugodne (pogoste temperaturne inverzije).

Za raziskavo pomembnih vplivov emisij v okolici odlagališča suhega zapolnjevanja sadre iz obrata proizvodnje titanovega dioksida Za Travniki, smo na različnih lokacijah izvajali meritve koncentracij delcev PM₁₀ z referenčnim vzorčevalnikom Leckel SQE 47/50 v dveh obdobjih. V vzorcih filtrov iz prvega obdobja smo določili koncentracije kovin: Al, V, Cr, Mn, Fe, Ni, Co, Cu, Zn, As, Se, Ga, Sr, Mo, Cd, Sb, Tl, Pb. Analiza delcev PM₁₀ se je izvajala z masnim spektrometrom z induktivno sklopljeno plazmo ICP-MS (Inductively coupled plasma mass spectrometry). Vzorce filtrov iz drugega obdobja pa smo preiskali z vrstičnim elektronskim mikroskopom z energijsko razpršeno spektrometrijo rentgenskih žarkov SEM-EDS (Scanning electron microscopy with energy dispersive X-ray spectroscopy).

Iz posterja PCA analiza virov onesnaževanja z delci PM₁₀

Rezultate meritev smo obdelali s statističnim modelom faktorske analize, ki temelji na analizi osnovnih komponent (PCA – principal component analysis) in določa faktorski prostor, tako da z vsakim novim faktorjem pojasnjuje maksimalno variabilnost med osnovnimi spremenljivkami pri minimalni varianci nove spremenljivke (faktorja). Z ekstrakcijo faktorskega prostora smo pojasnili 68 % (77 %) meritev in določili vire onesnaževanja, ki najbolj prispevajo k izmerjenim koncentracijam PM₁₀ delcev: na lokacijah bližje opazovanega območja (vzhodni rob Celjske kotline) je prevladujoči vir industrija jekla in nekovinska industrija, sledi ji promet, resuspenzija in mešani viri kurišč in industrije. Na lokaciji, ki je bila še bolj vzhodno, pa so glavni vir kurišča na biomaso in zemlja, sledijo kurišča na olje in kmetijstvo, nato industrijski viri in resuspenzija, pa tudi soljenje cest ali daljinski vpliv morja.

Izboljšanje svetlobne in vremenske obstojnosti pigmenta titanovega dioksida (TiO₂)

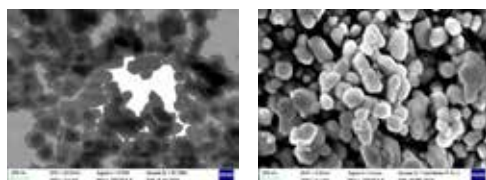

Avtorja: A. Roter, T. Gominšek

Kratek povzetek: postavili smo si cilj, da povečamo vremensko obstojnost pigmenta TiO₂ v premazih, PVC-ju in Masterbatchih, svetlobno obstojnost pa za uporabo pri izdelavi dekorativnih papirjev in laminatov. Pripravili smo analizo konkurenčnih vzorcev ter s pilotnimi poskusi na saržni kemični obdelavi in mikronizaciji površinsko obdelali pigment z oksidi: SiO₂, ZrO₂ in Al₂O₃ za povečano vremensko obstojnost, medtem ko smo za povečano svetlobno obstojnost uporabili P₂O₅ in Al₂O₃. Rezultate razvitih vzorcev smo primerjali s konkurenco (vremenski testi, optične lastnosti, SEM in WDXRF analiza). Ugotovili smo, da so rezultati optičnih lastnosti za povečano vremensko obstojnost primerljivi (izstopal je le rumen podton). Pigment za povečano svetlobno obstojnost v dekorativnih papirjih pa je glede na izmerjene optične lastnosti za približno 10 % boljši od konkurence.

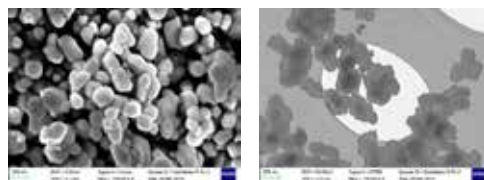
Alenka Stepančič

3.1.2.2 Razvit vzorec v PVC-ju

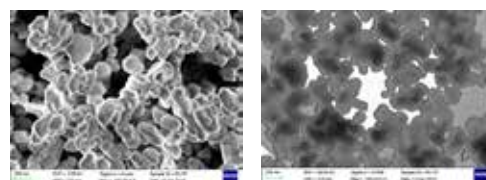
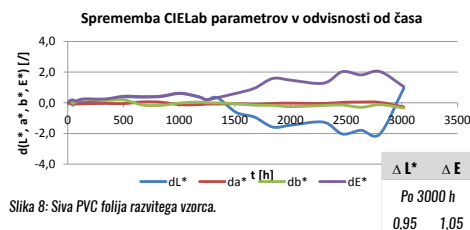
Slika 7: SEM in STEM posnetek razvitga vzorca za aplikacijo v PVC-ju in Masterbatchih.

3.2 Pigment za povečano svetlobno obstojnost v dekorativnih papirjih in laminatih

Slika 11: SEM in STEM posnetek konkurenčnega vzorca za aplikacijo v dekorativnih papirjih in laminatih.

Iz posterja Izboljšanje svetlobne in vremenske obstojnosti pigmenta titanovega dioksida (TiO₂)

Slika 12: SEM in STEM posnetek razvitga vzorca za aplikacijo v dekorativnih papirjih in laminatih.

Z mavrico do več in bolj belega

Že pred mnogimi leti smo v PE Titanov dioksid pričeli z avtomatizacijo in računalniško podporo vodenja proizvodnje. Sčasoma smo ugotovili, da za optimalno delo tudi to še ni dovolj. Tako smo pred nekaj leti s podporo Uprave v PE Titanov dioksid pričeli z razvojem proizvodnega informacijskega sistema. Zaradi tesne prepletenosti proizvodnih procesov z energetskega delom podjetja smo projekt že v začetku razširili še na področje obvladovanja energetskega sistema. Tako je nastal projekt **SPEKTER**, ki je kratica s pomenom: *Sistem Proizvodnje Energetike Kakovosti Tehnologije Ekonomike in Razvoja*.

Cilji

Pred začetkom projekta smo si zastavili nekaj ciljev, ki smo jim sledili: združiti vse vire podatkov (proizvodne, energetske, kakovostne, okoljske, poslovne) v celovit informacijski sistem, kjer bo le nekaj klikov z miško zadoščalo, da bodo zaposleni dobili vse za delo potrebne informacije in bodo tako imeli boljšo podporo pri doseganju količinske proizvodnje, kakovosti,

pri obvladovanju okoljske problematike, doseganju energetske učinkovitosti in še čem.

Kako smo to naredili?

S sodelovanjem vseh strokovnih sodelavcev PE Titanov dioksid in mnogih drugih iz PE Vzdrževanje in energetika ter nekaterih služb Cinkarne Celje, tehnične direktorice in zunanjega izvajalca, smo v teku nekaj let zgradili takšen sistem, ki v veliki meri izpolnjuje zastavljene cilje.

Kako je to videti danes?

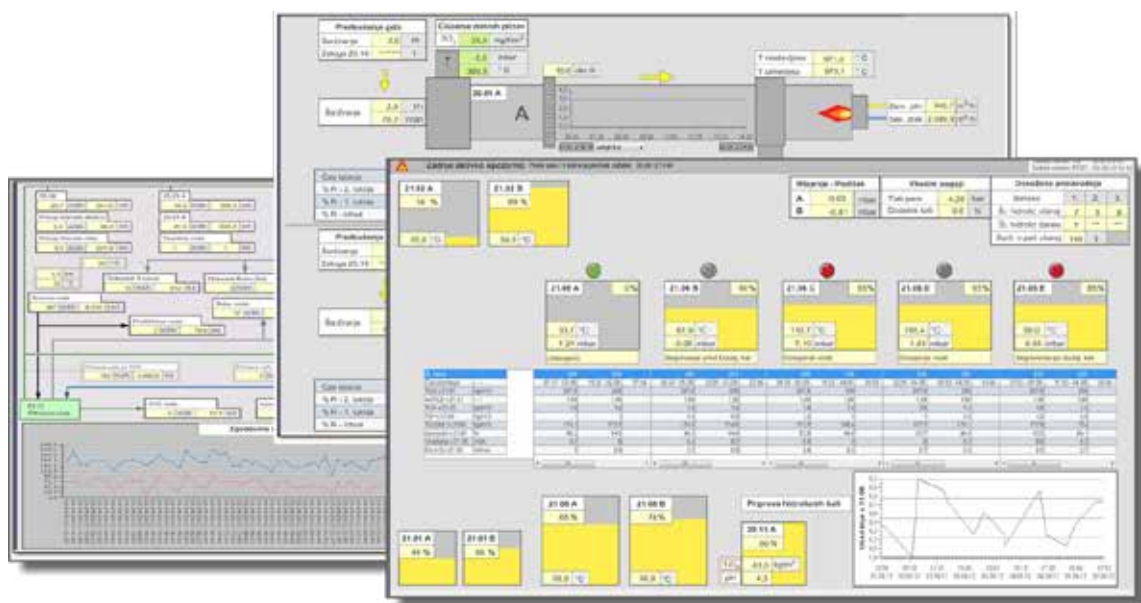
Že jutraj, glede na nastavljen urnik, vse zainteresirane v poštnem predalu pričakajo vsa dnevna poročila, ki jih zanimajo in so se nanje naročili. Podobno je s poljubnimi opozorili na odstopanja v proizvodnji, ki jih samodejno razpošlje računalnik, če so izpolnjeni pogoji, ki jih sami določimo.

Uporabnik sistema je zaradi preprostosti lahko tako rekoč vsak. Potreben je le internetni brskalnik in ustrezna povezava in že prva stran je osebno prilagojena uporabniku z vsemi pomembnimi informacijami o dogajanju v zadnjem dnevu. Od tod lahko s klikom pride do podrobnejših informacij s poljubnega področja (slika 1).

Slika 1: Uvodni zaslon in možnosti za podrobnejše informacije

Vsak pooblaščen uporabnik lahko v vsakem trenutku na svojem računalniku v živo vidi dogajanje v proizvodnji s poljubnimi podrobnostmi o procesu, energentih, kakovosti, opozorilih... (slika 2)

Slika 2: Sinoptične slike iz proizvodnega procesa in energetike

Le klik vstran je na voljo množica poročil s področja proizvodnje, kakovosti, skrbi za okolje, energetike in drugih, podkrepjenih z zgovornimi grafikoni in potrebnimi podatki z različnih področij, ki pomagajo ustvariti celovito sliko o dogajanju in stanju v proizvodnji. (slika 3)

V sistemu vodimo evidenco vseh okvar in drugih izrednih dogodkov v proizvodnji ter imamo pripravljeno možnost neposrednega prenosa teh podatkov v Vzdrževanje.

Vsak hip lahko dobimo celovit vpogled v stanje na poljubnem delu proizvodnje ali na sistemih za varovanje okolja.

Tehnologi in drugi lahko v vsakem trenutku dobijo grafični prikaz poljubnih vrednosti za že vnaprej pripravljene podatke ali pa si izberejo karkoli iz celotnega nabora.

Slika 3: Nekaj tipov poročil iz sistema SPEKTER

Sklep

Predstavljen del funkcionalnosti je le delček tega, kar sistem vsebuje in omogoča. SPEKTER je sedaj v uporabi v PE Titanov dioksid, na Upravi podjetja, v PE Vzdrževanje in energetika, v Službi za varstvo okolja, v Službi za raziskave in razvoj, v Službi kakovosti, Marketingu in v Splošni službi.

Kljub obsežnemu opravljenemu delu ne moremo reči, da smo naredili že vse. Ostaja še veliko možnosti in idej za

razširitve funkcionalnosti in izboljšave tako v poslovni enoti kot glede povezovanja z drugimi deli podjetja in boljšo integracijo s poslovnim informacijskim sistemom. Skupen cilj vsega do sedaj opravljenega dela in novih priložnosti pa je izboljšati izvajanje vseh tistih funkcij, kjer so informacije ključnega pomena za hitro odločanje in ukrepanje.

Roman Broz

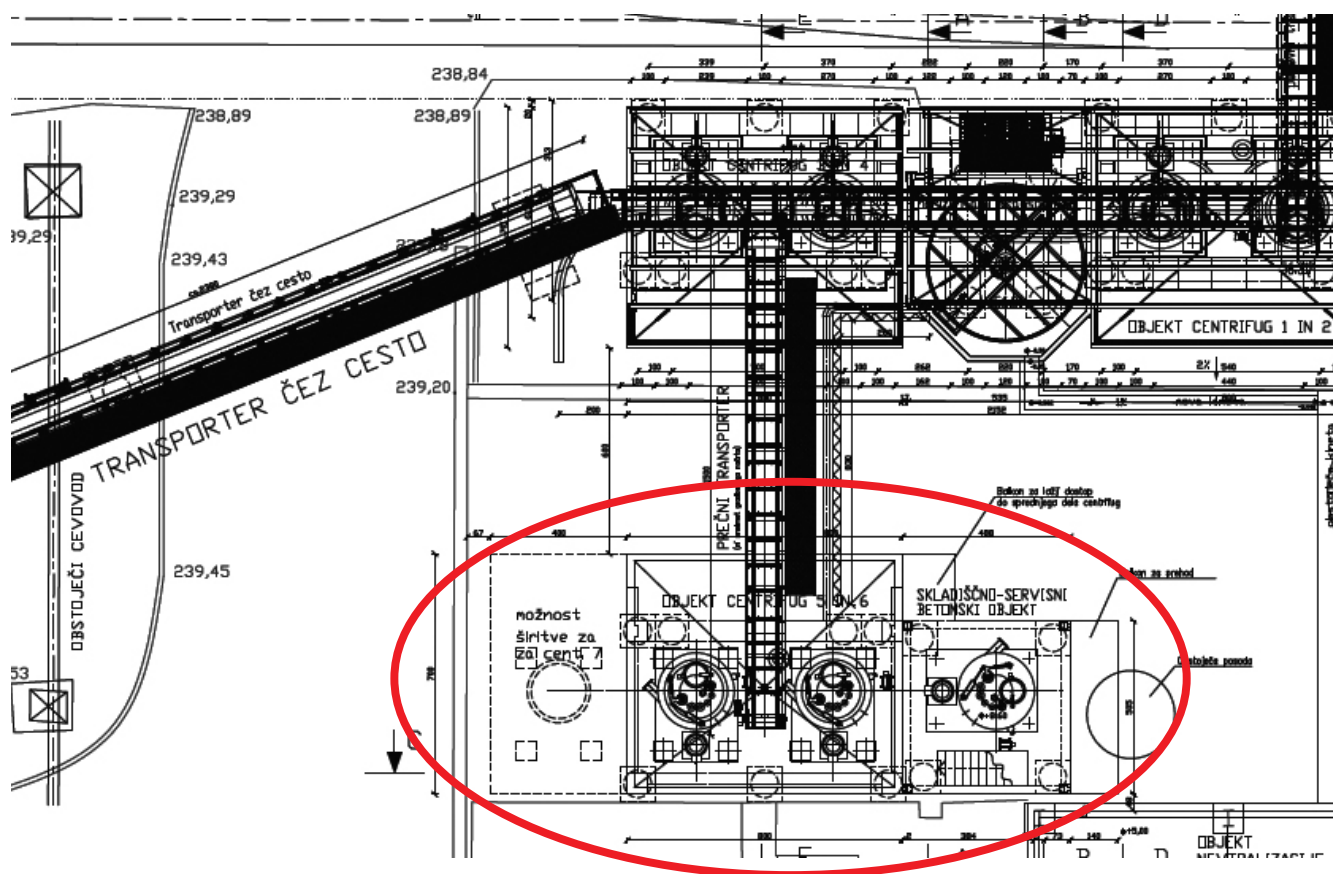
Dograditev Nevtralizacije za separacijo sadre – 5. centrifuga

Aktivno pridobivanje novih in vedno večje povpraševanje obstoječih kupcev ima pozitivno posledico razprodane kapacitete Proizvodnje Cegipsa. Zaradi tega smo se odločili za dograditev Proizvodnje Cegipsa in sredi leta 2015 je bil pripravljen idejni projekt z opisom možnih lokacij dodatnega bloka. Prve aktivnosti na projektu Dograditev Nevtralizacije za separacijo sadre – 5. in 6. centrifuga so se pričele odvijati v decembru 2015, in sicer z naročilom glavne tehnološke opreme. V letu 2016 smo pričeli z izdelavo projektov in s pridobivanjem potrebnih dovoljenj za gradnjo, ki smo jih dokončno prejeli 10. 10. 2016 (izdano gradbeno dovoljenje).

Dodatni blok je umeščen nasproti obstoječe Proizvodnje Cegipsa (slika 1). Stari in novi del bosta povezana s transportnim trakom in pohodnim podestom. Nova zgradba je sestavljena iz betonskega in jeklenega dela, z možnostjo vgradnje dveh centrifug.

Na zahodni strani glavne stavbe se nahaja prizidek, v katerem je manjše skladišče, elektro prostor, stopnišče (iz kote 0 m do centrifug) in povezovalni prehod z obratom Nevtralizacije. Na vzhodni strani zgradbe je predviden prostor za dodatno širitev proizvodnje, z možnostjo vgradnje sedme centrifuge.

Na sliki 2 je prikazana trenutna stopnja gradnje. Na desni strani je viden glavni del zgradbe (betonska plošča na 8,5 m in temelji za centrifuge) in na levi strani stene prizidka.

Slika 1: Umestitev dodatnega bloka Proizvodnje Cegipsa

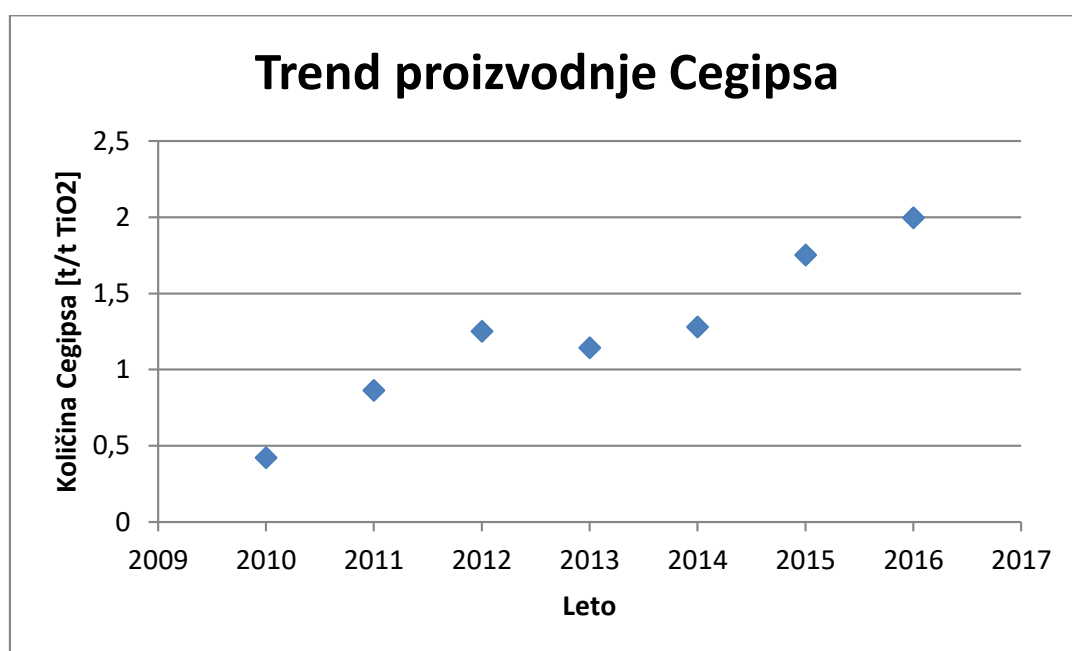
Slika 2: Gradbena dela

Glede na spremenjen terminski plan je zagon pete centrifuge predviden v začetku februarja 2017.

Od leta 2006, ko je pričela obratovati prva centrifuga, se je Proizvodnja Cegipsa vztrajno širila. Sedaj je mogoče iz suspenzije izločiti že približno 72 % bele sadre in z zagonom pete centrifuge bomo odstotek izločanja dvignili na približno 87 %. Z vsako dodatno centrifugo se povečuje količina izločene bele sadre in temu ustrezno zmanjšuje količina odložene rdeče sadre (slika 3).

S tovrstno rastočo kapaciteto proizvodnje Cegipsa lahko vsako leto prihranimo za skoraj pol leta odlagalnega prostora in s tem daljšo življenjsko dobo Cinkarne Celje. Potrebno je poudariti, da je podjetje s Proizvodnjo Cegipsa poleg okoljskih in eksistenčnih doprinosov pridobilo tudi veljavo kot glavni dobavitelj bele sadre podjetju Knauf v Avstiji in vsem okoliškim cementarnam (Anhovo, Wietesdorf, Peggau).

Anja Pfeifer

Slika 3: Rast proizvodnje Cegipsa

Laboratorij tudi za Črni del

Proizvodnja pigmenta titanovega dioksida je v našem podjetju razdeljena na Črni del, Beli del in Končno predelavo. V proces Črnega dela spadajo skladiščenje in mletje rud, razklop in čiščenje suspenzije sulfatov (usedanje, bistrenje, filtracija), priključena pa sta še obrat Nevtralizacija in dislocirana enota Filtracija sadre.

Pred uporabo rude želimo preveriti, kakšne so njene lastnosti in kako se bo obnašala v procesu. Zato imamo več aparatov in postopkov.

spremljanjem poskusov v določenih fazah opravimo tudi kakšno drugo meritev. Ob tem ves čas nadziramo dogajanje na pilotni napravi, kar prej ni bilo mogoče.

Granulacijo prejete rude preverjamo s sejalno analizo s stavkom sit na **sejalniku Retsch AS200** (slika 2). Nato rudo zmeljemo v **planetarnem krogljčnem mlinu Retsch PM100** (slika 2). Kakovost pomletja preverjamo z merjenjem specifične površine po Blaine metodi z aparatom Hemmer (Toni Technik) ter porazdelitve velikosti delcev z laserskim merilnikom

Slika 1: Laboratorij za Črni del; na sliki manjka reaktor pilotne naprave. Prikazan je na sliki 4.

Čeprav testiranje rude opravljamo zaposleni v Operativnem razvoju PE Titanov dioksid, smo imeli več kot desetletje pilotno napravo za razklop v laboratoriju Službe za raziskave in razvoj, rudo smo (nekontrolirano) mleli v zastarelih mlinih, ustreznega stavka sit za sejalno analizo nismo imeli. Z vztrajanjem pri potrebnih spremembah in ob podpori našega vodstva ter s pomočjo sodelavcev iz PE Vzdrževanje in energetika smo po dolgih letih končno uspeli postaviti **laboratorij za Črni del** (slika 1). Umestili smo ga v obstoječ laboratorij Operativnega razvoja v upravni stavbi PE Titanov dioksid. Za to smo morali prerazporediti obstoječe naprave in prestaviti nekaj regalov v skladiščne prostore, a smo prihranili pri času, torej povečali svojo učinkovitost, saj lahko med

MasterSizer Malvern. Obe aparaturi sta del redne kontrole proizvodnega procesa. Pomletemu ilmenitu preverimo reaktivnost v za to prirejeni izolirani posodi. Hitrost reakcije je pomemben podatek o tem, kako nastaviti parametre razklopa, kot sta razmerje kislina/ruda in razredčitev, da bo reakcija potekla in bo obenem obvladljiva. S tem dobimo najosnovnejše informacije o rudi in njenem obnašanju.

Več lahko izvemo, če naredimo razklope v pilotnem reaktorju, v primeru majhne količine vzorca pa v **laboratorijskem reaktorju** (slika 3). Za test v laboratorijskem reaktorju zadostuje 200 g rude. Ugotovimo lahko izkoristek razklopa, hitrost raztapljanja nastale trdne mase sulfatov pa ne, ker le-ta ne poteka v reaktorju, temveč izven njega. Razklopno maso po zorenju v laboratorijskem reaktorju zdrobimo, vsujemo

v čašo ter raztapljamo pri konstantni temperaturi (na gredni plošči) in mešanju z mešalom.

Pilotni reaktor (slika 4) je pomanjšana različica proizvodnega razklopnega stolpa. Velikost šarže je 1,5 kg rude (za 1 razklop v proizvodnji porabimo od 21 do 29 t rude). Tako kot v proizvodnji tudi na pilotni napravi za mešanje uporabljamo zrak (cev je napeljana iz obrata), za proženje reakcije pa 23 % H_2SO_4 in paro. Slednjo proizvedemo z **laboratorijskim parnim generatorjem Celkraft E1500A**. Razklopna reakcija je eksotermna in poteka pri temperaturah okrog 200 °C. Zato voda izpari. Parni hlapi vsebujejo tudi žveplove okside in vodikov sulfid. Dinamiko nastalih reakcijskih par in plinov spremljamo s pomočjo **merilnika pretoka plina Halstrup Walcher**, nameščenega na dimniku. Z določitvijo koncentracije sulfatov v kondenzatu pare in plinov dobimo orientacijski podatek o količini nastalega SO_2 .

Slika 2: Planetarni kroglični mlin in sejalec s stavkom sit

Toplotne izgube za razliko od proizvodnje, kjer je akumulacija toplote velika, pokrivamo z indirektnim gretjem z **grelcem Leister**, nameščenim v dvojni plašč reaktorja. Med potekom raztapljanja jemljemo vzorce (kot v proizvodnji) in iz naraščanja koncentracije raztopljenega titanovega dioksida ter povečevanja gostote 'črne raztopine' določamo hitrost in učinkovitost raztapljanja. Po končanem raztapljanju celotno količino 'črne raztopine' izčrpamo iz reaktorja z **vakuumsko črpalko**. Naredimo kompletno analizo in masno bilanco. Iz rezultatov vidimo, kako uspešno smo rudo razklopili in nato raztopili.

Za boljše odzračevanje smo nad naprave namestili **napi**; eno nad razklopno napravo, drugo pa nad mlin in sejalec. Napi sta proizvod sodelavcev iz PE Vzdrževanje in energetika. Od preostalega laboratorija smo postopke Črnega dela ločili z **zasteklitvijo**. S tem smo omilili hrup in prašenje (mletje, sejanje) ter smrad in onesnažen zrak (razklop) v preostalem prostoru laboratorija.

Slika 3: Laboratorijski reaktor (reaktor z mešalom, ARM omarica in računalnik).

Pilotna naprava za razklop nam omogoča, da s spreminjanjem parametrov iščemo optimalne pogoje za razklop posamezne vrste rude in rudnih mešanic. Ugotovitve prenesemo v proizvodno merilo in jih tam po potrebi še izboljšujemo.

V zadnjem obdobju smo uspeli nabaviti novi parni generator, vakuumsko črpalko, mlin in sejalec, ter vse skupaj umestiti v primeren delovni prostor. V prihodnosti nas čaka izdelava novega reaktorja za razklop in posodobitev sistema vodenja vseh laboratorijskih naprav.

Slika 4: Pilotna razklopna naprava (reaktor z grelcem zraka, pokrov reaktorja z nameščenimi temperaturnimi tipali, dimnik s sondo za pretok plinov, napa, parni generator, črpalka, mešalo in tehnica, priključek za zrak, ARM omarica in računalnik).

Tekst in fotografija: Mateja Močnik Ivec

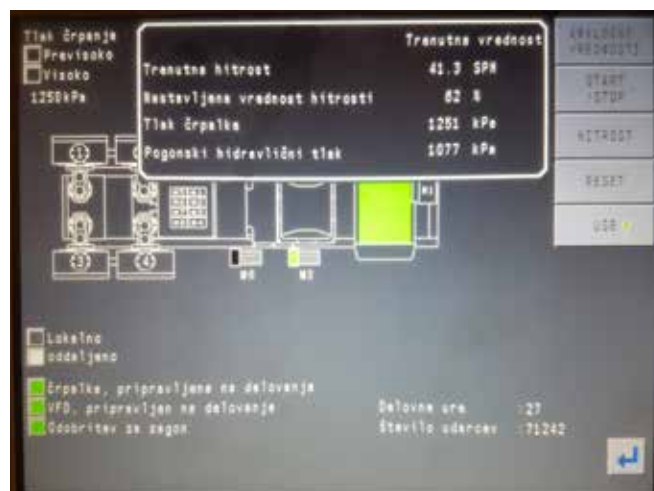
Nova GEHO črpalka za črpanje sadre

Obrat nevtralizacije, kot čistilna naprava, ima pri proizvodnji pigmentnega titanovega dioksida po sulfatnem postopku posebno in hkrati zelo pomembno vlogo.

Seveda je na prvem mestu obratovalna varnost. Pri proizvodnji pigmentnega titanovega dioksida se uporablja koncentrirana žveplova (VI) kislina, ki zapušča sistem kot kisle odplake, ki jih moramo, preden jih spustimo v okolje, nevtralizirati v obliko $\text{CaSO}_4 \times 2\text{H}_2\text{O}$ (sadra). Razredčeno suspenzijo titanove sadre črpamo na deponijo Za Travniki, s pomočjo batno membranskih črpalk GEHO. Do sedaj smo uporabljali 3 črpalke:

- GEHO 1; črpalka 50.65, Tip ZPM 600; dvoglava črpalka, 8 membran, kapaciteta 136 m³/h, krogelni ventili,
- GEHO 2; črpalka 50.90, Tip ZPM 700; 4 membrane, kapaciteta 145 m³/h, kegelj ventili in
- GEHO 3; črpalka 50.91, Tip ZPM 700/270; 4 membrane, kapaciteta 255/270 m³/h, kegelj ventili.

Preventivno smo menjali črpalke za obratovanje, da pa smo zadostili potrebni kapaciteti črpanja sadre, sta črpalke GEHO 1 in GEHO 2 obratovali v paru.

Kontrolni panel črpalke

Zaradi občasnega sovpadanja črpalnih ciklov posameznih membran na črpalnah, ki sta obratovali v paru, je prihajalo do povečanega hrupa in hidravličnih udarcev, ki so se širili po cevovodu in motili stanovalce, ki bivajo v neposredni bližini trase tlačnega cevovoda na odlagališče. Različne črpalke pa zahtevajo tudi povečano število rezervnih delov. Odločili smo se, da črpalke GEHO 1 in 2 zamenjamo z novo, GEHO 4 črpalko, ki je identična črpalke GEHO 3.

Z vgradnjo nove črpalke smo izboljšali zanesljivost in varnost obratovanja obrata Nevtralizacije, zmanjšali količino potrebnih rezervnih delov, prav tako pa smo zmanjšali hrup med obratovanjem črpalke.

Tomaž Raznožnik

Nova črpalka GEHO ZPM 700

Z novimi pnevmatskimi vagoni v Cinkarno letno 100.000 ton surovin

Sredi novembra je v Cinkarni Celje potekala predstavitev novih pnevmatskih vagonov. S Slovenskimi železnicami in podjetjem Inno freight smo združili moči in razvili vagon, ki kar najbolj ustreza potrebam našega podjetja.

Pnevmatski vagoni bodo olajšali in pocenili razklad približno 100.000 ton surovin, ki jih letno iz Luke Koper dostavijo Slovenske železnice v Cinkarno. S posamezno vlakovno kompozicijo bomo pripeljali več tovora, saj je nosilnost vagonov bistveno večja. Zelo spodbudno pa je tudi dejstvo, da bo razklad bistveno lažji in varnejši, hkrati pa pri tem ne bo potrebno najemati zunanjih izvajalcev.

Na prireditvi sta generalni direktor Cinkarne Celje Tomaž Benčina in direktorica tovarnega prometa Slovenskih železnic Melita Rozman Dacar podpisala pogodbo o prevozu tovora

Dogodka ob predstavitvi novih pnevmatskih vagonov in ob podpisu petletne pogodbe o prevozu tovora sta se, poleg predstavnikov Slovenskih železnic in podjetja Inno freight, udeležila tudi predsednik Uprave in generalni direktor Cinkarne Celje Tomaž Benčina ter tehnična direktorica in članica Uprave Nikolaja Podgoršek Selič.

Nikolas Mehle

Titanova žlindra, ilmenit ter žveplo se iz Luke Koper v Cinkarno pripeljejo po železniških tirih, od novembra naprej v novih pnevmatskih vagonih

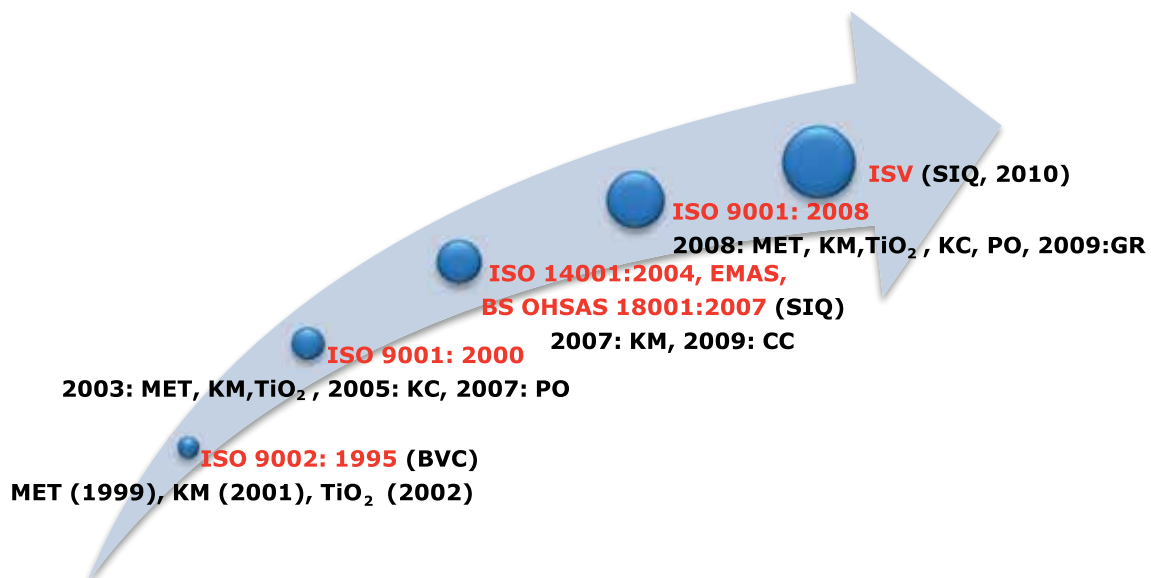

Obvladovanje kakovosti, družbena odgovornost

Poslanstvo Vizija Strategija Cilji podjetja				
Kakovost			Varnost in zdravje	Okolje
ISO 9001	ISO/IEC 17025 (SK in SVO)	HACCP (KSS - Prehrana)	BS OHSAS 18001	ISO 14001 EMAS (Mozirje) Odgovorno ravnanje
Certifikat SIQ Q-1418	Akreditacijska listina SA LP-050	Potrdilo o Verifikaciji NLZOH	Certifikat SIQ H-041	Certifikat SIQ E-223 Potrdilo EMAS POR

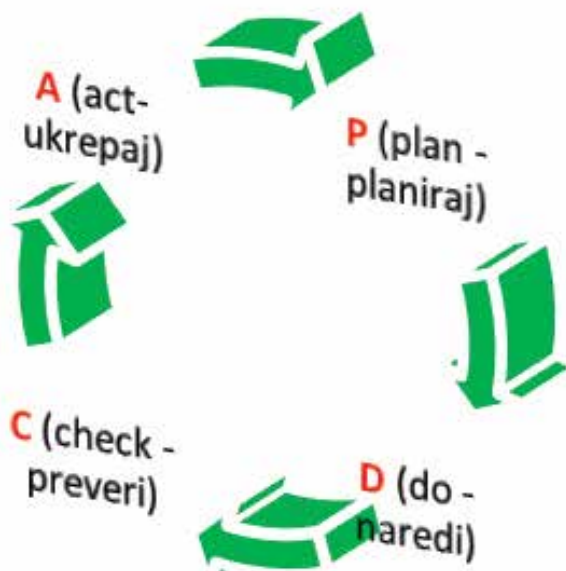
V Službi kakovosti smo se že zelo zgodaj zavedali, da pomeni uvedba standarda za zagotavljanje in vodenje kakovosti ISO 9001 temelj uspešnega delovanja podjetja. ISO 9001 je namreč edini standard iz mednarodne družine standardov ISO, ki omogoča certificiranje in določa kriterije za učinkovit sistem vodenja kakovosti. Zavedanje in vztrajanje peščice

zaposlenih, ki je orala ledino, ne le v Cinkarni, temveč tudi širše v slovenskem prostoru, je pripomoglo, da je BVC (tedaj BVQI) Cinkarni, leta 1999, podelil certifikat sistema vodenja kakovosti ISO 9002:1995 za področje Proizvodnje in prodaje titancinkove pločevine PE MET (ISO 9002 se je razlikoval od ISO 9001 v tem, da ni zajemal področja razvoja).

Kot so se spreminjale verzije standarda ISO 9001 (2000, 2008 in 2015) in širila področja certificiranja, tako se je v podjetju spreminjal odnos do sistema vodenja. Po začetnem nezaupanju in negodovanju nad spremembami, povečanju dokumentacije, nadzorom zunanjih in notranjih presojevalcev, korektivnimi in preventivnimi ukrepi, je prevladalo spoznanje, da sistem vodenja kakovosti s pristopom PDCA (planiraj, izvedi, preveri in ukrepaj), pomaga organizaciji: vzpostaviti procese in njihovo preglednost, vzpostaviti red oziroma pravila obnašanja, izboljšati operativno učinkovitost poslovanja, opredeliti pristojnosti in odgovornosti, ohranjati znanja pri kadrovskih spremembah, dvigniti zavest zaposlenih o kakovosti, dosegati skladnost z zahtevami in pričakovanji odjemalcev pri lažjem vstopu na globalno tržišče in prepoznati tveganja ter priložnosti, kar vodi **do stalnega izboljševanja delovanja podjetja** na vseh področjih.

*Sistem vodenja kakovosti s pristopom PDCA
(planiraj, izvedi, preveri in ukrepaj)*

Standardu za sistem vodenja kakovosti po ISO 9001 sta se za lokacijo Mozirje leta 2007 pridružila še: ISO 14001 iz leta 2004 (Sistem ravnanja z okoljem) in BS OHSAS 18001 iz leta 2007 (Sistem varnosti in zdravja pri delu). Istega leta smo pri SIQ za to lokacijo pridobili tudi Potrdilo o registraciji v sistemu EMAS. V Celju je certifikacijska presoja po standardih ISO 14001 in BS OHSAS 18001 potekala leta 2009. Naslednje leto pa smo vse tri standarde povezali v integriran sistem vodenja (ISV).

Vzporedno z uvajanjem sistema vodenja kakovosti, so se v Službi kakovosti in v Službi za varstvo okolja začele aktivnosti za pridobitev akreditacije. Z njo dokazujemo usposobljenost laboratorijev, da v Prilogi k akreditaciji zapisane preskuse in vzorčenje izvajamo skladno z zahtevami ISO /IEC 17025. Slovenska akreditacija je Službi kakovosti in Službi za varstvo okolja prvič podelila Akreditacijsko listino leta 2004.

Od istega leta preko sistema HACCP izvajamo nadzor nad varnostjo živil v Kadrovske splošni službi – Prehrana, ki ga vsako leto verificira NLZOH (Nacionalni laboratorij za zdravje, okolje in hrano).

Sedaj smo pred novim izzivom. Izšli sta novi verziji ISO 9001:2015 in ISO 14001:2015, ki prinašata kar nekaj novosti, predvsem stopa v ospredje razmišljanje na osnovi tveganj in priložnosti, ob upoštevanju poslanstva, strategije in ciljev podjetja ter zahtev in pričakovanj zainteresiranih strani. V Službi kakovosti že izvajamo aktivnosti, ki bodo v naslednjem letu omogočile implementacijo novih izdaj standardov in uspešno certifikacijsko presojo po ISO 9001:2015 in ISO 14001:2015.

Kaj je kaj – pojmi

ISO

Ime ISO je sicer kratica za International Organization for Standardization, ki pa ima izhodišče v grški besedi »isos«, kar pomeni *enako*. ISO je največja nevladna in neodvisna organizacija, ki objavlja in razvija mednarodne standarde na različnih poslovnih področjih. Ustanovljena je bila leta 1947, danes vključuje že 163 držav. ISO standardi temeljijo na skupni terminologiji in skladnosti poslovanja na področju kakovosti, varnosti in zdravja pri delu ter ravnanja z okoljem.

ISO 9001:2015

Sistemi vodenja kakovosti - Zahteve

ISO 9001 je del družine standardov ISO 9000 za sisteme vodenja kakovosti. Ta sistem obravnava različne vidike vodenja kakovosti. Zagotavlja smernice in orodja za učinkovito organizacijo s poudarkom na zagotavljanju in izboljševanju kakovosti svojih proizvodov in storitev za potrebe končnega kupca.

ISO 14001:2015

Sistemi ravnanja z okoljem – Zahteve z navodili za uporabo

Tako kot ISO 9001 je tudi ISO 14001 sestavni del večje družine standardov, ki je bila uvedena v devetdesetih letih prejšnjega stoletja. Zagotavlja praktična orodja za organizacije, ki želijo nadzorovati in izboljševati svoj vpliv na okolje.

Uredba EMAS (Uredba ES št. 1221/2009) je najverodostojnejši in najstabilnejši sistem okoljskega ravnanja, ki poleg zahtev standarda ISO 14001:2004 vključuje dodatne zahteve. Z registracijo v sistemu EMAS lahko organizacije vsem zainteresiranim stranem (strankam, zakonodajalcem in državljanom) dokažejo, da ocenjujejo, upravljajo in zmanjšujejo vpliv svojih dejavnosti na okolje.

Gospodarska zbornica Slovenije – Združenje kemijske industrije pod okriljem Mednarodnega sveta kemijskih združenj (ICCA) in Sveta evropske kemijske industrije (CEFIC) na osnovi vsakoletnega poročila podjetja podeljuje pravico do uporabe logotipa Program odgovornega ravnanja (POR) in s tem potrjuje, da podjetje sledi sprejetim zavezam iz Svetovne listine Programa odgovornega ravnanja.

BS OHSAS 18001:2007

Sistem vodenja varnosti in zdravja pri delu - Zahteve

OHSAS 18001 je britanski standard, ki ureja področje sistema upravljanja z varnostjo in zdravjem pri delu. Je podlaga za ISO 45001, ki ga pripravlja ISO organizacija in bo predvidoma izdan naslednje leto.

ISO/IEC 17025:2005

Splošne zahteve za usposobljenost preskuševalnih in kalibracijskih laboratorijev

Standard je nastal v sodelovanju ISO in IEC (Mednarodna elektrotehniška komisija), pripravil ga je Odbor ISO za ugotavljanje skladnosti (CASCO). Uporablja se za dokazovanje usposobljenosti laboratorija, da izvaja preskuse in/ali kalibracije, vključno z vzorčenjem.

HACCP: Analiza tveganja kritičnih kontrolnih točk (Hazard Analysis Critical Control Point) je sistem, ki omogoča prepoznavanje, oceno, ukrepanje in nadzor nad morebitno prisotnimi škodljivimi dejavniki v živilih ali stanjih, ki lahko ogrožajo zdravje človeka. HACCP sistem ugotavlja, vrednoti in nadzira tveganja, ki so pomembna za varnost končnega živilskega proizvoda, da je higiensko ustrezen in neoporečen.

Certificiranje

Certificiranje je postopek, s katerim organizacija dokazuje skladnost svojega delovanja z zahtevami standarda. Gre za pisno zagotovilo neodvisne tretje stranke, certifikacijskega organa, s katerim se zagotavlja skladnost bodisi sistema vodenja, proizvoda ali storitve z zahtevami standarda. Po ocenjevanju certifikacijski organ izda certifikat.

Akreditacija

Akreditacija je postopek ocenjevanja usposobljenosti organizacije za opravljanje naloge, ki je predmet akreditacije. Akreditacijski postopek izvede nacionalni akreditacijski organ – pri nas je to Slovenska akreditacija, ki po zaključenem ocenjevanju izda Akreditacijsko listino.

V hierarhiji kakovosti je akreditacija vrh. Akreditacijski organi akreditirajo certifikacijske organe, ki izvedejo certifikacijo končnega odjemalca.

V posamezni državi EU je lahko več certifikacijskih organov, ki izvajajo certificiranje in samo eden nacionalni akreditacijski organ.

RESPONSIBLE CARE
ODGOVORNO RAVNANJE

Viri:

ISO 9001:2015 Sistemi vodenja kakovosti – Zahteve.

ISO 14001:2015 Sistemi ravnanja z okoljem – Zahteve z navodili za uporabo.

BS OHSAS 18001:2007 Sistem vodenja varnosti in zdravja pri delu – Zahteve.

ISO/IEC 17025:2005 Splošne zahteve za usposobljenost preskuševalnih in kalibracijskih laboratorijev.

<http://www.standardi-izdaja2015.si/certificiranje.php#5>

http://ec.europa.eu/environment/emas/pdf/leaflets/emasleaflet_sl.pdf

<http://mladipodjetnik.si/podjetniski-koticek/ustanovitev-podjetja/sistem-haccp-v-trgovinski-in-gostinski-dejavnosti>

Karmen Rajer Kanduč

Strateška surovina žlindra– zamenjava dobavitelja

Za proizvodnjo titanovega dioksida potrebujemo s titanom bogato surovino – rudo. V Cinkarni uporabljamo kombinacijo dveh, ilmenita ter obogatene ilmenita, ki mu pravimo tudi titanova žlindra.

Slednjo smo prejšnjih sedem let dobivali iz Norveške, iz rudnika Tyssedal, ki je v času našega sodelovanja večkrat zamenjal lastnike. Prvo pogodbo smo podpisali s podjetjem Tinfos, kasneje se je to preimenovalo v Eramet, sedaj pa je TiZir Titanium & Iron. Z letošnjim letom smo se vrnili k našemu prvotnemu dobavitelju, od katerega smo žlindro kupovali od leta 1992, ko smo pričeli s t. i. mešanimi razklopi, torej z uporabo ilmenita in žlindre. Pred tem smo razklapljali samo ilmenit. Naš dobavitelj je kanadsko podjetje RioTinto Fer et Titane Inc. (RTIT) s sedežem v kraju Sorel-Tracy. Tam je postavljen velik metalurški kompleks, v katerem pridobivajo visokokakovostno železo, jeklo in kovinske prahove. Rudnik Lac Tio, ki se nahaja v odročnem Havre-Saint-Pierre (povezava s Sorel-Tracy je železniška), velja za največje nahajališče kamnitega ilmenita na svetu. RTIT je tudi večinski lastnik rudnikov ilmenita na Madagaskarju in v JAR (Richards Bay Minerals – RBM), kjer iz izkopanega ilmenita proizvajajo žlindro. Poleg žlindre nastajajo v metalurškem procesu stranski produkti, ki so ravno tako dobičkonosni (železo visoke čistoče, jeklo, kovinski prahovi in cirkonij). Skratka, RTIT je največji svetovni proizvajalec surovin za titanov dioksid!

RTIT je v 100 % lasti svetovne korporacije RioTinto. To je vodilna metalurška skupina, delujoča na področjih več kovin (aluminij, železo, baker in diamanti, zlato, druge kovine, tudi diamanti) in njihovih produktov. Specializirana je za odkrivanje novih nahajališč, kopanje

rude in pridobivanje kovin ter mineralov. V lasti ima rudnike in tovarne po vsem svetu. Kotira na londonski borzi.

Trikrat letno v pristanišču v Sorel-Tracy, bližnjem mestu Montreala, natovori ladjo, ki nato pluje po reki Svetega Lovrenca do Atlantskega oceana, ga preči in skozi Gibraltar nadaljuje po Sredozemskem ter po Jadranskem morju vse do Kopra. Za pot običajno potrebuje dva tedna. V naše skladišče rud prispe z vlakovnimi kompozicijami.

Še nekaj številok za lažjo predstavbo:

- običajna velikost pošiljke je več kot 21.000 t oziroma okrog 420 vagonov,
- letna kapaciteta RTIT je 1,2 mio t proizvodov, od tega cca. 400.000 t sulfatne žlindre, torej Cinkarna Celje predstavlja cca. 15 % tega proizvoda,
- RTIT ima v Sorel-Tracy 9 plavžnih peči, afriški RBM (istega lastnika) ima 4 peči, medtem ko ima naš prejšnji dobavitelj TiZir samo eno.

Z obnovitvijo sodelovanja z velikim RTIT smo dobili zanesljivejšega dobavitelja, obenem pa tudi zahtevnejšega pogajalca.

Mateja Močnik Ivec

Viri:

- Interni podatki.

Spletna stran dobavitelja: <http://www.riotinto.com/>
Slika iz www.google.si/maps

Pot titanove žlindre od kanadskega dobavitelja do Cinkarne Celje

Promocija zdravja zaposlenih

Promocija zdravja zaposlenih je v podjetju postala stalnica. V naše aktivnosti želimo vključiti čim več zaposlenih, zaradi tega izbiramo različna področja ohranjanja in krepitev zdravja.

V jesenskem času smo za zaposlene pripravili dve delavnici. Prva je bila namenjena meritvam telesnih mas in svetovanje o zdravi prehrani. Iz poročila izvajalca medicine dela za leto 2015 je razvidno, da je imelo kar 40 % pregledanih delavcev povišano telesno težo. Udeleženci delavnice so izvedeli, kakšna je sestava njihovega telesa: delež telesne maščobe, mišična masa, teža kosti, trebušna maščoba in delež vode v telesu.

Delavnice se je udeležilo 43 zaposlenih (19 moških in 24 žensk). Povprečna starost je znašala 50 let. Pri vseh udeležencih je bil delež telesnih maščob previsok, prav tako tudi trebušna maščoba. Indeks telesne mase je pri ženskah znašal v povprečju 25, pri moških pa 28, kar pomeni, da gre pri vseh za povečano težo. Po izvedenih individualnih meritvah je sledila »svetovalna urica«, kjer so bili udeleženci seznanjeni s posameznimi rezultati in tudi o tem, kako posamezne rezultate izboljšati s pravilno prehrano in gibanjem.

Izvedba meritev telesnih mas

Druga delavnica je bila namenjena vrtnarjenju in ohranjanju zdravja. Delavnica je zajemala tri poglavja, in sicer: zelišča in začimbe za vsak dan – vpliv na naše zdravje, lep in uporaben okrasni vrt, z lončnicami do dobrega počutja. Delavnice se je udeležilo 17 zaposlenih, ki so se seznanili z novostmi pri gojenju rastlin in uporabi zelišč ter začimb v vsakdanji prehrani.

Namesto soli uporabljajmo zelišča in začimbe

Zelišča in začimbe so snovi, ki zaradi svoje naravne vsebine jedem dajo okus in vonj. Začimbe so katerikoli posušeni del rastline, razen listov, saj te običajno imenujemo zelišče. Poleg dopolnjevanja in spreminjanja okusa jedem spodbujajo tudi tek in prebavo. Priporočilo: namesto soli uporabljajmo začimbe in zelišča.

Izvedba delavnice o vrtničkanju

Ker želimo promocijo zdravja čim bolj približati delavcem podjetja, nas zanima, katere so tiste zdravstvene teme, ki bi vas zanimale v prihodnje. Pokličite nas, pošljite elektronsko ali navadno pošto in nam zaupajte vaše želje. Če bo le možno, vam bomo ustregli in organizirali predavanje, delavnico ali pa napisali članek.

Otmar Slapnik

Robert Forštner, diplomirani varnostni inženir

Robert Forštner je diplomirani varnostni inženir zaposlen v Službi za varstvo in zdravje pri delu. Prihaja iz Vinske Gore pri Velenju. Prosti čas mu poleg družine zapolnjuje šport, poklicno pa mu področje varnosti in zdravja pri delu vsak dan znova predstavlja izziv.

Področje varnosti in zdravja pri delu, hkrati pa tudi poklic varnostnega inženirja zadnja leta vse bolj pridobivata na pomenu. Prelomno je bilo leto 1999, ko je bil sprejet prvi Zakon o varnosti in zdravju pri delu. To področje se je nato po podjetjih pričelo sistematično urejati. Odkrivati in ocenjevati so se pričela tveganja, posledično so se pričele izvajati meritve, pregledi, preizkusi in analize posameznih tveganj za varnost in zdravje delavcev. Prihajajo pa tudi vedno nova tveganja iz naslova strokovnih dognanj, novih tehnologij in tudi samega političnega sistema zaradi načina in tempa dela ter demografskih sprememb.

Kaj vse zajema vaše področje?

Naloge varnostnega inženirja so predvsem preučevanje varnosti delovnega okolja, tehnoloških postopkov in delovnih razmer ter priprava preventivnih varnostnih ukrepov ob upoštevanju zahtev zakonodaje, standardov in stroke. Varnostni inženir delodajalcu svetuje in pomaga na področju varnosti in zdravja pri delu, hkrati pa izvaja nadzor upoštevanja predpisanih varnostnih ukrepov. Lahko bi rekel, da je moje delovno mesto vsepovsod v Cinkarni. Ker so dejavnosti Službe za varnost in zdravja pri delu storitvene, imamo tudi precej administrativnega dela. Moje področje je predvsem izobraževanje zaposlenih in zunanjih izvajalcev, izvajanje pregledov delovne opreme, skrb in organizacija meritev kemičnih škodljivosti na delovnih mestih, izvajanje kontrolnih pregledov obratov, nezgode pri delu ter preventiva požarne varnosti. Delovni dan se običajno prične z zunanjimi izvajalci, ki prihajajo v podjetje in jih je potrebno seznaniti s specifičnimi nevarnostmi v posameznih obratih. Sledijo dela v pisarni, nato pa kar se da hitro na teren po obratih.

Kakšne lastnosti mora imeti po vašem mnenju uspešen varnostni inženir?

Delo varnostnega inženirja je za podjetje pomembno, je odgovorno, včasih pa tudi naporno in stresno. Varnostni inženir mora biti strokoven, vesten, imeti mora posluš za ljudi, biti pa mora tudi vztrajen, ker se nobena sprememba ne zgodi čez noč. Manj prijetno delo je

obravnavanje nezgod pri delu. Na našem področju so spremembe stalnica, zato so potrebna tudi strokovna izobraževanja, s katerimi poskrbimo za nadgrajevanje znanja in seznanjanje z novostmi. Sam ne moreš narediti ničesar, zato so zelo pomembni sodelavci, ki vsak s svojo strokovnostjo, delom, prijaznostjo in dobro voljo prispevajo k doseganju osebnih ciljev in ciljev podjetja. Svoje delo rad opravljam, naprej pa me ženejo izzivi in delo, ki ga nikoli ne zmanjka.

Glede na to, da v tej rubriki predstavljamo nove sodelavce, kakšna je bila vaša pot v Cinkarno?

V Cinkarno sem prišel lansko poletje preko javnega razpisa za prosto delovno mesto. V podjetju nisem poznal nikogar, zato sem še toliko bolj ponosen na podjetje, ki zaposluje na podlagi testiranja, strokovnosti in izkušenj.

Kaj pa izven delovnega časa? Kaj vas veseli, sprosti?

Sebe bi opisal kot delovno osebo. Pomembna sta mi poštenost in vztrajnost. Moj moto je: »Delaj dobro in dobro se ti bo vrnilo«.

V življenju mi največ pomenijo družina, delo in šport. Glavnina prostega časa je rezervirana za družino, vsaj dvakrat na teden pa si vzamem nekaj časa zase, za kakšno kolesarsko turo ali tek in na ta način napolnim baterije za nove zmage.

Pogovarjala se je Barbara Rozoničnik

Služba za raziskave in razvoj bogatejša za dva doktorja znanosti

Zoran Pevec

Danes pesnik, urednik, esejist in kritik najprej zaposlen kot ekonomist

Zoran Pevec se je zaposlil v Cinkarni v začetku 80. let prejšnjega stoletja, potem ko je bil prej nekaj časa zaposlen v Kovinotehni, kjer je imel štipendijo. Kot ekonomist je najprej delal v Službi za plan in analize. Delo s številkami je bilo sicer frustrirajoče, a ga je, v okolju približno enako mladih, stoično preživel kakšnih deset let. To so bila vendarle leta delovne zagnanosti, a tudi nepozabne mladostne razposajenosti s sodelavci po delovnem času. Po nekakšnem naključju je potem pristal v Marketingu v oddelku za Raziskave trga. Delovno okolje je bilo tudi tu povsem sprejemljivo. A kljub temu, da spoštuje tako ekonomiste, kot tudi komercialiste, je kmalu uvidel, da ta služba ni zanj, zato je ob delu doštudiral slovenščino (kar je pripomoglo k temu, da je v podjetju lektoriral besedila za prospekte in drugo tiskano gradivo) in predvideval, da bo postal profesor na kateri od celjskih srednjih šol.

Z navdušenjem sprejel mesto vodje Strokovne knjižnice

Pokazala se je možnost zaposlitve v Cinkarni Celje v Službi za raziskave in razvoj, kjer se je sprostilo mesto vodje Strokovne knjižnice. Takratni vodja službe, kamor je spadala knjižnica, pa seveda tudi Uprava, so se prijazno odločili zanj in mesto v tej službi je sprejel z velikim entuziazmom. Delo v tem oddelku, kjer dela še sedaj, mu je zanimivo, ne le zaradi knjig, temveč tudi zaradi drugih storitvenih dejavnosti, ki spadajo v to enoto, vse od vodenja standardoteke in sistematičnega spremljanja raziskovalcev do inovativnih dejavnosti v podjetju. V zadnjem času pa je knjižnici priključen še centralni arhiv. Pevec s prijaznima sodelavkama vsak mesec ureja spletne informacije, v katerih poroča o različnih člankih iz strokovnih revij, ki so v zvezi z dejavnostjo podjetja; temu pa dodaja še kotichek za slovenski jezik.

Znanstveni magisterij na slovenistiki v Mariboru, letos pa še doktorat na ljubljanski Filozofski fakulteti
V službi so med drugim nekaj časa izdajali tudi tiskani strokovni poročevalci podjetja, Modro stran. V uredništvu so bili strokovnjakinja in strokovnjaki z znanstvenimi nazivi ali s poglobljenim znanjem s svojih področij. To in dejstvo, da je želel izboljšati znanje slovenistike, tako gramatike, kot tudi književnosti, ga je motiviralo, da je dokončal še znanstveni magisterij na slovenistiki v Mariboru. V letošnjem letu pa je, ob dobrohotnem

razumevanju sedanjega vodje službe, v zrelih letih doktoriral na ljubljanski Filozofski fakulteti na Oddelku za slovenistiko.

Poezija ga spremlja že od srednješolskih let

Pevec je že od srednje šole dalje pisal poezijo in prav tu mu je na začetku, pri založništvu prvih knjig, precej pomagalo podjetje oz. nekateri sodelavci, ki so bili temu naklonjeni (Irena Rehar, Mira Gorenšek in Lenart Hrovatič). Danes je predsednik Komisije za prireditve na Društvu slovenskih pisateljev, prejel je nekaj uglednih književnih nagrad v Sloveniji, za časnik Večer piše književne kritike, njegove pesmi pa so knjižno ali revijalno prevedene v več tujih jezikov, saj na povabilo slovenskih lektoratov dostikrat gostuje kot pesnik ali predavatelj na tujih univerzah ali pa je gost različnih književnih festivalov (Francija, Poljska, Češka, Slovaška, Avstrija, Bolgarija, Hrvatska, Srbija, BiH). Vsekakor je za razumevanje za Pevčevo prostočasno književno ustvarjalnost potrebno posebej poudariti vlogo tako Sveta delavcev, kot tudi naklonjenost Uprave, ki med drugim donirata sredstva za Cinkarniške kulturne večere, ki jih Pevec pripravlja že od leta 2001 in so odmevni tako v ožjem kot tudi v širšem slovenskem prostoru.

Barbara Rozoničnik

Maja Lešnik

Najprej razvoj nanodelcev titanovega dioksida v rutilni obliki za zaščito pred UV žarki

Po zaključku dodiplomskega študija kemijske tehnologije v Mariboru, je Maja septembra 2011 pričela z delom kot samostojna raziskovalka v Cinkarni Celje v Službi za raziskave in razvoj. Področje, s katerim se je na začetku intenzivno ukvarjala, je bilo vezano na razvoj nanodelcev titanovega dioksida v rutilni obliki. Še preden se je zaposlila v podjetju, so sodelavci SRR uspeli razviti površinsko obdelane rutilne nanodelce za zaščito pred UV žarki. Prva testiranja produkta pri končnih uporabnikih so pokazala, da zgolj površinska obdelava delcev ne zadostuje, saj je prišlo do razpadanja premazov, v katere so vgrajevali nanorutil. Razpadanje je, kljub površinski obdelavi, posledica še vedno prisotnega fotokatalitskega učinka, ki je osnovna lastnost TiO_2 nanodelcev. Uporabnost takšnega produkta je zelo omejena in v iskanju rešitve so pričeli z razvojem dopiranega rutila. Dopiranje pomeni, da v strukturo delca vrinemo določen element, kar spremeni lastnosti osnovnega delca. Osnovni cilj je bilo preprečevanje že prej omenjenega razgrajevanja premazov zaradi fotokatalitskega učinka. Maja se je zavedala, da bo potrebnega ogromno dodatnega znanja, ki ga v času dodiplomskega študija študent ne uspe pridobiti v tolikšni širini, zato ji je ta naloga predstavljala še dodaten izziv.

Na doktorski študij po poglobljeno znanje

Odločila se je, da svoje znanje nadgradi z doktorskim študijem, hkrati pa novo pridobljeno znanje izkoristi za razvoj materiala, ki ne bo več povzročal razgrajevanja premazov v končni aplikaciji, ampak bo materiale ščitil pred škodljivimi sončnimi žarki. Oktobra leta 2012 se je vpisala na doktorski študij kemije na Univerzi v Mariboru. Študijski program je trajal 3 leta. Strošek šolnine je pokrivala preko razpisa »Inovativna shema za sofinanciranje doktorskega študija – generacija 2012«, stroške raziskav, ki so nastali pri razvoju novega materiala, pa je v celoti financiralo naše podjetje, za kar je zelo hvaležna.

V okviru doktorskega študija razvita dva materiala z različnimi funkcionalnimi lastnostmi

V okviru raziskav doktorskega študija so z uporabo tehnologije dopiranja razvili dva materiala s popolnoma različnimi funkcionalnimi lastnostmi, ki sta primerna za različna področja aplikacij. Na eni strani so to materiali, ki ne povzročajo razgradnje premazov in se uporabljajo v UV zaščitnih lazurnih premazih za les, kozmetičnih

izdelkih z UV zaščito in UV zaščitnih masterbatchih. Z enakim postopkom, le da smo vrinili v TiO_2 drug element, pa smo izdelali material, ki se uporablja v aplikacijah, namenjenih za notranje prostore, kar ob pomoči vidne svetlobe omogoča samočistilni učinek zidnih površini in zraka. Maja je študij zaključila septembra 2016 z zagovorom doktorske disertacije z naslovom Mehanizem dopiranja ultrafinega rutilnega TiO_2 za spreminjanje fotokatalitske aktivnosti.

Preboj izdelka na trg je zahteven

Z razvojem so v glavnem zaključili in so sedaj v fazi trženja izdelka. Preboj na trg je izjemno zahteven in dolgotrajen, potrebno je ogromno truda in navkljub dolgotrajnosti procesa je potrebno ohranjati določeno mero zaupanja. Pred kratkim je Maja pričela tudi z delom na optimizaciji procesa pigmentacije v proizvodnji pigmentnega titanovega dioksida. Med doktorskim študijem pridobljeno znanje o dopiranju s pridom izkorišča tudi pri tej izjemno zahtevni nalogi.

Barbara Rozoničnik

Stevan Djukić – Stiv: iz oči v oči z legendami

V petek, 25. 11. 2016, je v hramu slovenskega planinstva in gornštva v Mojstrani, potekalo odprtje likovne razstave našega sodelavca Steva Djukića z naslovom: *Iz oči v oči z legendami, portreti slovenskih alpinistov*.

Stevan na svojstven način predstavlja zgodovinski pregled slovenskih alpinistov. Njegova razstava vključuje 138 portretov slovenskih alpinistov, plezalcev in gornikov, kar je nekaj enkratnega in je izjemnega pomena v slovenskem okolju, kot tudi širše. Vsak portret zase je nekaj dovršenega in je prikaz brezhibnega obvladovanja risarske tehnike. Še več. Na sami prireditvi je gospod Aleš Stopar o delih dejal takole: »Njegova črta, potegnjena s svinčnikom (ustvarja pravzaprav samo z njim), ne pušča nobenega dvoma. Potegnjena je velikopotezno in natančno, živo in tudi podrobno. Bogata umetniška in dokumentarna zapuščina nekega obdobja.«

Da ima likovna razstava »Iz oči v oči z legendami« tudi zgodovinski pomen, je bilo razbrati iz številne udeležbe, med drugimi tudi alpinistov, pohodnikov in gornikov iz celotne Slovenije. Izjemna je bila tudi udeležba s Celjske regije, saj se je prireditve udeležilo za cel avtobus istomislečnih in zavzetih pripadnikov tako umetnosti kot alpinizma oz. pohodništva.

Samopotret avtorja razstave

Vsi udeleženci smo po tem bogatem in zgodovinskem druženju odšli domov predvsem z željo, da naš sodelavec Stevan še naprej ustvarja in razstavlja umetniška dela. Hkrati pa se zahvaljujemo vsem, ki so pripomogli k izvedbi dogodka, da se zgodovina lahko poživi in zapiše ter daje vrednost in mesto tudi danes, v tej hiteči, moderni družbi. Na tem mestu gre zahvala Cinkarni Celje, d.d., za sponzorska sredstva.

Vsi, ki bi si želeli razstavo »Iz oči v oči z legendami« ogledati, lahko to storite z obiskom Slovenskega planinskega muzeja v Mojstrani vse do 15. 1. 2017.

Lidija Gošnjak

Razstava vključuje 138 portretov

Pogovori ob slovesu naših sodelavcev

Od junija do decembra 2016 so se v Cinkarni upokojili naslednji sodelavci: **Andrijana Jakob**, **Ivan Zabreznik**, **Marjan Lavbič**, **Daniela Juvan**, **Ivanka Maček**, **Albin Plahuta**, **Mehmed Smajlovič**, **Vincenc Počivalšek**, **Stanislav Svenšek**, **Rado Srnovršnik**, **Miroslav Pavlovič** in **Albin Skledar**.

Ob slovesu smo se z njimi pogovarjali o delu v podjetju in o tem, kako bodo preživljali upokojenska leta.

Andrijana Jakob je bila v Cinkarni ves čas zaposlena v Kadrovske splošni službi. Ob delu se je še dodatno izobraževala. Sedaj bo večkrat šla v gozd, nabirala bo gozdne sadeže in zelišča, rada plava in obdeluje svoj majhen vrtiček.

Po osnovni izobrazbi je frizerka, vendar je ta poklic zaradi težav z zdravjem opravljala le 5 let in bila v tem času uspešna na frizerskih tekmovanjih. Pisala je tudi pesmi in jih objavila v cinkarniški knjižici Stopinje štirih. Veseli jo, da je med zaposlenimi čutiti solidarnost, Cinkarnarjem pa želi predvsem zdravja.

Ivan Zabreznik je bil v Cinkarni v poslovni enoti Kemija Mozirje zaposlen od leta 1982 kot vodja vzdrževanja in investicij. Enota se je v tem času razvijala, veliko se je zgradilo in obrat danes kaže povsem drugačno podobo kot nekoč. Tekom let se je spreminjalo število zaposlenih, nekateri proizvodi so se opuščali, uvajali so se novi.

Rad dela z lesom, obdeluje kovino in kaj postori okrog hiše, v veselje pa mu bo tudi že skoraj enoletni vnuk. Cinkarnarjem želi še naprej dobrih odnosov in poslovnih rezultatov.

Marjan Lavbič je kovinostrugar, vso delovno dobo zaposlen v poslovni enoti Vzdrževanje in energetika. Zdravje mu v zadnjem času ni služilo najbolje, ga bo pa sedaj krepil s sprehodi, zraven bo vzel tudi psa, rad gobari, sodelavcem pa želi zdravja in zadovoljstva.

Vincenc Počivalšek se je kot cinkarniški štipendist po kovinarski šoli leta 1973 zaposlil v vzdrževanju obrata takratnih čašic. Nato je delal kot vzdrževalec v remontni delavnici in kot tehnični risar v konstrukciji. Leta 1982 je bil soustanovitelj in nato vodja operativne priprave dela v vzdrževanju. Izobraževal se je ob delu ter tako končal srednjo tehnično šolo in višjo strojno na mariborski

fakulteti. Obiskoval je razne tečaje, še posebno pa je ponosen na pridobitev naziva konstruktor v 3D okolju. Velik izziv mu je pomenilo obvladovanje črpalk. Izdelal je precej razvojnih nalog na raznih strojih in napravah.

Cinkarni je bil zvest skoraj 43 let, zdaj pa se bo posvetil stvarjem, za katere prej ni bilo časa. Zaposlenim želi vse dobro, Cinkarni pa, da ostane še naprej stabilno podjetje.

Rado Srnovršnik je bil v Cinkarni zaposlen od leta 1976, sprva kot elektromehanik v PE Vzdrževanje, leta 1991 pa je bil premeščen v PE Titanov dioksid. Delal je v dobri ekipi sodelavcev, v najlepšem spominu pa ima svoja vajeniška leta v Cinkarni. Doma je v Celju, sedaj pa pravi, da bo kaj postoril okrog hiše in si vzel čas za rekreacijo.

Albin Skledar je bil zaposlen v S-kislini. Prihaja iz Žetal, kar je dnevno terjalo precej časa za pot v službo in nazaj domov. Spomni se napornega obdobja, ko je opravljal izmensko delo. Veseli ga, da se mu sedaj ne bo potrebno prilagajati urnikom, svoj dan si bo lahko sam krojil. Čas si bo zapolnil z delom v vinogradu, sadovnjaku in na vrtu. Odpravil se bo tudi na kakšen pohod, ter se posvetil vnukom.

Stanislav Svenšek je v Cinkarno prišel leta 1976. Vse do leta 2013 je delal v PE Grafika v Tiskarskih ploščah. Nato je bil premeščen v Kadrovsko splošno službo kot vratar.

Pravi, da je bilo kljub težkemu delu v Grafiki, delo vratarja psihično bolj naporno.

Doma ima nekaj zemlje, predvsem pa se bo ukvarjal s svojimi petimi vnuki, jih vozil na tekme in z njimi preživel svoj prosti čas. Sodelavcem želi zdravja in uspehov pri nadaljnjem delu.

Miroslav Pavlovič je bil v Cinkarni zaposlen kratko obdobje leta 1978, ponovno pa je v podjetje vstopil leta 1982. Delal je v PE Metalurgija in tam ostal vse do invalidske upokojitve. Spominja se fizično težkega dela v enoti Cinkovega prahu in v Keramiki.

Nazadnje je delal v procesu previjanja pločevine. Sedaj bo hodil na sprehode, kolikor mu bo dopuščalo zdravje. Sodelavcem želi zdravja, predvsem pa dobrega počutja na novih delovnih mestih.

Pogovarjala se je Barbara Rozoničnik

Končali šolanje ob delu

V Cinkarni Celje cenimo prizadevanja sodelavcev, ki ob delu pridobivajo nova znanja in višjo stopnjo izobrazbe.

MARCEN, Vesna je 18. 12. 2015 uspešno zaključila študij z diplomskima izpitoma in s tem pridobila strokovni naslov »**diplomirana ekonomistka (VS)**«.

LAVBIČ, Branka je 18. 12. 2015 uspešno zaključila študij z diplomskima izpitoma in s tem pridobila strokovni naslov »**diplomirana ekonomistka (VS)**«.

ARTIČEK, Igor je 14. 1. 2016 uspešno opravil diplomski izpit in pridobil višjo strokovno izobrazbo »**inženir strojništva**«.

SITER, Janez je 26. 11. 2015 uspešno diplomiral na študijskem programu strojništvo, smer konstrukterstvo in gradnja strojev ter pridobil strokovni naslov »**diplomirani inženir strojništva**«.

LONČARIČ, Simon je 21. 1. 2016 uspešno diplomiral na študijskem programu kemijska tehnologija in pridobil strokovni naslov »**diplomirani inženir kemijske tehnologije VS**«.

PANGERL, Primož je 2. 6. 2016 uspešno zaključil študij na programu poslovna ekonomija, smer marketing in pridobil strokovni naslov »**diplomirani ekonomist**«.

FUJS, Karmen je 23. 6. 2016 uspešno končala podiplomski magistrski študij in pridobila znanstveni naslov »**magistrica znanosti**« s področja ekonomija in poslovne vede.

SUHOVERŠNIK, Blaž je 4. 7. 2016 uspešno opravil poklicno maturo in s tem pridobil poklic »**gradbeni tehnik**«.

KOLAR, Barbara je 15. 7. 2016 uspešno končala podiplomski magistrski študij in pridobila znanstveni naslov »**magistrica znanosti**« s področja tehniškega varstva okolja.

DOLENC, Franjo je 5. 7. 2016 uspešno opravil vse obveznosti iz podiplomskega magistrskega študijskega programa in pridobil znanstveni naslov »**magister znanosti (mag.)**«.

ZAGORŠČAK, Stjepan je 7. 09. 2016 uspešno diplomiral po študijskem programu kemijska tehnologija in pridobil strokovni naslov »**diplomirani inženir kemijske tehnologije**«.

VALEK, Dragica je 7. 9. 2016 uspešno diplomirala na študijskem programu kemijska tehnologija in pridobila strokovni naslov »**diplomirana inženirka kemijske tehnologije**«.

ROZONIČNIK, Tomaž je 7. 9. 2016 uspešno diplomiral na študijskem programu kemijska tehnologija in pridobil strokovni naslov »**diplomirani inženir kemijske tehnologije**«.

STRMČNIK, Valerij je 8. 9. 2016 uspešno magistriral po študijskem programu 2. stopnje logistike sistemov in pridobil strokovni naslov »**magister inženir logistike**«.

KOŽELNIK, Ivan je 29. 9. 2016 uspešno diplomiral na študijskem programu organizacija in management in pridobil strokovni naslov »**diplomirani organizator-menedžer**«.

LEŠNIK, Maja je 20. 9. 2016 uspešno zagovarjala doktorsko disertacijo in pridobila znanstveni naslov »**doktorica znanosti**«.

DEŽELAK, Vladka je 23. 6. 2016 uspešno diplomirala po študijskem programu poslovna ekonomija, smer management in pridobila strokovni naslov »**diplomirana ekonomistka**«.

PEVEC, Zoran je 20. 9. 2016 uspešno zagovarjal doktorsko disertacijo in pridobil znanstveni naslov »**doktor znanosti**« s področja literarnih ved.

PODGORŠEK KOVAČ, Bernarda je 15. 9. 2016 uspešno zagovarjala magistrsko delo in pridobila znanstveni naslov »**magistrica znanosti**« s področja tehniškega varstva okolja.

Čestitamo!

Nov veter v jadra operativne enote Marketing

Pred približno pol leta je Irena Franko Knez nastopila mesto direktorice OE Marketing. Zaupala nam je nekaj svojih pogledov na odgovorno delovno mesto v tako velikem in hkrati raznolikem podjetju, kot je Cinkarna Celje.

Minilo je pol leta, odkar ste nastopili novo funkcijo direktorice OE Marketing. Odgovorna naloga, kako jo vidite vi? Vsaka poslovna funkcija zahteva kompetence in odgovoren odnos do dela. Brez tega ni možnosti za spremembe, izboljšave in doseganje zastavljenih ciljev podjetja. Marketing oziroma trženje je funkcija, s katero imam v svoji 27-letni delovni dobi največ izkušenj. Z izjemo zadnjih 6 let, ko sem vodila PE Grafika, sem vso preostalo delovno dobo opravljala različne funkcije v trženju. Od tega zadnjih 14 let, pred prihodom v Cinkarno, podobno funkcijo, kot je sedanja.

Ko ste se zaposlili v Cinkarni, ste najprej prevzeli mesto direktorice PE Grafika. Nam lahko kaj poveste o tem obdobju?

Odlična izkušnja, kljub nehvaležnemu delu zaradi slabe situacije v grafični panogi. Prvič v svoji karieri sem se srečala z vodenjem funkcije proizvodnje, tehnologije, priprave dela, in operativnega razvoja. Naloga mi je pomenila velik izziv. Dobra izkušnja, tako zame, kakor tudi za moje sodelavce, pa je bilo odlično sodelovanje med različnimi funkcijami, vključno s prodajo. Na ta način

smo v letih rasti prodaje in uvajanja novega proizvoda na trg, lažje prisluhnili potrebam trga s strani proizvodnje, hkrati pa smo prodajno iskali takšne tržne pogoje, ki smo jih lahko realizirali glede na omejitve v proizvodnji. Kljub izrednemu prizadevanju in motiviranosti vseh sodelavcev v poslovni enoti, nam tržno dogajanje v grafični panogi ni bilo naklonjeno. Zaradi spremembe tehnologije tiska v smeri digitalnega tiska in povečanja obsega elektronske izmenjave podatkov, se je poraba klasičnih grafičnih proizvodov hitro zniževala, zato je bila s strani uprave sprejeta racionalna odločitev o ukinitvi proizvodnje grafičnih proizvodov. Kljub temu, da smo bili prva poslovna enota, ki se je soočila z ukinitvijo, je ostala pri mojih takratnih sodelavcih zavest o odgovornem delu do zadnjega dne proizvodnje, kakor tudi do odgovornega ravnanja z opremo, zalogami in terjatvami na visokem profesionalnem nivoju. Za to se želim vsem nekdanjim sodelavcem še enkrat zahvaliti.

Kakšna je situacija na trgu za cinkarniške proizvode, kako se soočate z zahtevnimi konkurenčnimi razmerami?

Brez dvoma je za uspešno poslovanje podjetja odločilna prodaja nosilnega proizvoda, titanovega dioksida, ki pa je pod vplivom tržnih ciklov na globalnih trgih. Letošnje leto je eno ugodnejših, saj je prodaja preseгла načrtovano, omejitev prodaje so bile zgornje meje dovoljenih proizvodnih kapacitet. Ugodno je, da se bo pozitiven trend nadaljeval tudi v začetku naslednjega leta. Kljub temu pa ne smemo mimo dejstva, da predstavlja cinkarniški proizvodno-prodajni program še vrsta drugih proizvodov s precej vloženega znanja, ki so naša konkurenčno prednost. Zlasti v obdobjih, ko nosilni proizvod ni v tako odlični tržni formi kot je trenutno. Večino proizvodov že danes prodajamo pretežno na tujih trgih, kar je zaradi majhnosti domačega trga edina perspektiva za nadaljnjo rast. Naši proizvodi seveda nimajo globalne cene, za ohranitev položaja oz. za vstop na nove trge moramo postaviti konkurenčne pogoje. Pri oblikovanju prodajnih pogojev, poleg prodajne cene na trgu, poudarjamo celovito ponudbo izdelka, od kakovostnih prednosti, fleksibilnosti v dobavnih rokih, tehnično-prodajnega servisa, saj le celoten tržni splet predstavlja našo konkurenčno prednost. Na področju prodaje smo si na večini produktivnih skupin za leto 2017 zastavili visoke cilje rasti, ki so realno dosegljivi z vstopom na nove trge, pri čemer so tržne aktivnosti že stekle.

Glede na dejstvo, da so kupci in trgi nepredvidljivi, in da je konkurenca izredno močna, je pomembno, da iščemo vedno nove kupce. Na ta način zmanjšujemo tveganje odvisnosti od največjih kupcev, hkrati pa lažje premostimo večja tržna nihanja v prodaji. Na področju nabave ostaja prioriteta in stalna naloga pritiska na dobavitelje za doseganje nižjih nabavnih cen ter vključevanje novih dobaviteljev in s tem zmanjševanje tveganja odvisnosti od posameznih dobaviteljev.

Kakšna beseda o vaših ožjih sodelavcih, pa o ciljih za naprej?

Glede na dejstvo, da smo v Cinkarni relativno star kolektiv, sem bila ob prevzemu funkcije prijetno presenečena, da imamo kar nekaj mlajših sodelavcev, ki s pridobivanjem izkušenj predstavljajo odličen kadrovski potencial za nadaljnji razvoj in napredek funkcije trženja. Ker imamo tudi precej sodelavcev z dolgoletnimi izkušnjami, je kombinacija izkušenj in znanj na eni strani, ter mladostne energije, novih znanj in želje po novih izzivih na drugi strani, odlična za doseganje zahtevnih ciljev, ki so pred nami.

V omenjenem kontekstu vidim svojo vlogo v tem, da poskrbim za ustrezen in pravočasen medgeneracijski prenos znanj, da sodelavce motiviram, da polno izkoristijo svoje znanje in moči. V kratkem obdobju na novi funkciji sem se prepričala, da sodelavci svoje delo opravljajo profesionalno in odgovorno, in da je kar precej takih, ki si želijo novih izzivov, kar je seveda predpogoj za doseganje vedno višjih ciljev, ki si jih moramo kot tržniki vedno znova postavljati. Ker pa se zavedam, da je dobro počutje v kolektivu eden od pogojev za motivirano in uspešno delo, želim ustvariti dobro organizacijsko klimo in konstruktivno ozračje za čim bolj produktivno, ustvarjalno in ciljno usmerjeno delo. Ker vemo, da cilje lahko dosežemo le skupaj, moramo delati timsko, izkoristiti moramo potenciala vseh posameznikov, da lahko sledimo viziji in ciljem podjetja. Predvsem pa, za doseganje ciljev in za dobre rezultate je pomembno, da verjamemo v to, kar delamo. In jaz v to verjamem!

Pogovarjala se je Barbara Rozoničnik

25 let srečanj cinkarniških upokoјencev

Nekaj manj kot tristo cinkarniških upokoјencev se je v začetku decembra zbralo v prostorih glavne jedilnice, da malo pokramljajo, obudijo spomine, se nasmejijo in nekateri tudi zavrtijo ob živi glasbi.

Zabavala sta jih člana KUD Zarja s skečem, Folklorna skupina KS Šlander in Ansambel Gregorja Mlinarja. Za uradni pozdrav in nagovor je že uvodoma poskrbel delavski direktor in vodja Kadrovske splošne službe Marko Cvetko.

Tovrstna srečanja so pričela nizati okrogle jubileje, saj je bilo letošnje že 25. po vrsti.

Barbara Rozoničnik

Skoraj 300 upokoјencev Cinkarne Celje se je zbralo na že tradicionalnem 25. srečanju

»Pristopi – skupaj smo močnejši«

Ko se ozremo nazaj na začetek leta 2016, hitro ugotovimo, da je sindikat aktivno izvajal dejavnosti na področju delovno pravne zaščite, kot tudi družbeno socialnih aktivnosti. Skupaj s Svetom delavcev smo se aktivno vključili v proces zaščite interesov zaposlenih v PE Grafika in v dogovoru z Upravo podjetja dosegli, da ukinitve programa ni imela negativnih posledic za zaposlene. Aktivno smo bili tudi pri reorganizaciji v drugih PE in dosegli, da so bile nekatere naše pripombe upoštevane.

Tudi sedaj, ko se ukinja del proizvodnega programa PE Metalurgija, aktivno sodelujemo pri razrešitvi nastalega položaja v dobro tako naših članov, kot tudi drugih zaposlenih. Organiziramo tudi družabna srečanja s sindikalisti naše dejavnosti na ravni države. Zimske športne igre so bile v začetku leta na smučišču Cerčno, poletne športne igre pa v Kamniški Bistrici. Za naše člane smo organizirali ogled finalne tekme poletov v Planici, konec junija smo dvodnevno strokovno ekskurzijo v Bosno popestrili z raftingom na reki Uni, v novembru pa smo si na izletu na Kozjanskem ogledali lokalne znamenitosti.

Ob 8. marcu naše članice ob njihovem prazniku skromno obdarimo, ob koncu leta pa pozornost izkažemo vsem članom sindikata KNG Cinkarne Celje.

Naše aktivnosti potekajo tudi izven podjetja. Aktivno se vključujemo v pogajanja za novo branžno kolektivno pogodbo, kjer imamo v pogajalski skupini tudi našega člana Dušana Mestinška.

V decembru poteka kongres sindikata KNG Slovenije, na katerem nas zastopajo štirje delegati. Naš kandidat za funkcijo podpredsednika sindikata KNG Slovenije za področje kemije je Franc Grabler, kandidat za nadzorni odbor sindikata pa Aleš Stevanovič.

To je le del aktivnosti, ki jih izvaja naš sindikat. Ob tem bi poudaril, da se zavzemamo za pravice vseh zaposlenih v podjetju in v razmislek tistim, ki niso naši člani, poudarjamo naš slogan »SKUPAJ SMO MOČNEJŠI«.

»Pristopi – Skupaj smo močnejši« je tudi naslov razstave, ki je postavljena na ogled v prostorih glavne jedilnice in prikazuje utrinke delovanja Svobodnega sindikata KNG Cinkarne Celje. Vabljeni k ogledu!

Izvršni odbor Sindikata KNG Cinkarne Celje želi vsem zaposlenim in njihovim bližnjim srečno ter uspešno 2017.

*Svobodni sindikat KNG Cinkarna Celje, d.d.
predsednik Franc Grabler*

Razstava "Pristopi - skupaj smo močnejši" v prostorih jedilnice

Naslikajmo Cinkarno

Vsako leto več kot tisoč otrok nestrpno pričakuje, pred kakšen izziv jih bomo postavili z novim natečajem. Letošnji natečaj za osnovne in srednje šole je že 9. po vrsti, nosi pa naslov Naslikajmo Cinkarno.

Učence in njihove mentorje smo seznanili s poslovnimi enotami in službami, ki sestavljajo Cinkarno Celje in jih povabili, da na belo majčko ali bel list papirja naslikajo eno od le-teh. Pomembno je, da posamezna šola naslika vseh 17 poslovnih enot in služb ter izdelke predstavi kot celoto.

Najboljša dela bodo tudi tokrat nagrajena, vsi sodelujoči pa bodo spomladi objavljani na zaključno prireditve.

Barbara Rozoničnik

Študenti na obisku v PE Vzdrževanje in energetika

V okviru predmetov Vzdrževanje ter Inženiring zanesljivosti in razpoložljivosti je našo poslovno enoto Vzdrževanje in energetika v začetku novembra obiskala skupina študentov Univerze v Mariboru, Fakultete za organizacijske vede Kranj. Predstavili smo jim moderne usmeritve vodenja vzdrževalnega procesa v našem podjetju, ki bazirajo na strategiji vzdrževanja po stanju. Pri tej strategiji gre za metode spremljanja merljivih parametrov, ki jih je možno izvajati med nemotenim proizvodnim procesom.

Študentje so ob predstavitvi dobili praktičen vpogled v različne specialne metode izvajanja preventivnega vzdrževanja (termografija, lasersko centriranje gredi,

odkrivanje puščanj komprimiranega zraka, spremljanje in analiza maziv, obvladovanje vibracij in podobno).

Zadovoljne obraze ob videnem lahko ponazorim s citatom njihove profesorice, doc. dr. Alenke Brezavšček: »Študenti so bili z obiskom pri vas izjemno zadovoljni. Upam, da je s tem vaš trud vsaj nekoliko nagrajen. Še enkrat iskrena hvala za vse, kar ste nam nudili. Tak dogodek je neprecenljiva popestritev pedagoškega procesa«.

Ob vrnitvi na fakulteto so na svoji spletni strani zapisali, da je bila ekskurzija izjemno zanimiva izkušnja tako za študente kot za profesorje.

Ivan Koželnik

Študenti Fakultete za organizacijske vede Kranj

Skupna donacija Cinkarne Celje in Gorenja Group

Po šestnajstih letih je spektrometer ICP-AES Vista AX Pro dokončal svoje delo v Fizikalnem laboratoriju, saj smo lani pričeli uporabljati novi optični emisijski spektrometer z induktivno sklopljeno plazmo ICP-OES Agilent 5100 SVDV, ki sodi v novo generacijo spektrometrov proizvajalca Agilent. Kljub temu, da smo zadnjih nekaj let nenehno reševali težave zaradi motenj v delovanju že dotrajanega spektrometra, se kar nismo mogli odločiti, da ga preprosto vržemo med staro železo. Ta naša Vista je postala del nas.

*Donacija Cinkarne Celje in Gorenja Group 2016
foto: Mitja Kolar*

*Iz dveh upokojenih spektrometrov nastal novi ICP-AES Vista AX Pro
foto: Mitja Kolar*

*Slovo od ICP-AES Vista AX Pro
foto: Damjan Rozman*

Informacija serviserja podjetja Merel, da bodo tudi v podjetju Gorenje zamenjali spektrometer, in da bi bilo mogoče iz dveh spektrometrov narediti enega, ki bi še nekaj časa deloval, nas je razveselila. S tamkajšnjim analitskim laboratorijem namreč že vrsto let vzdržujemo dobre odnose ter si tu in tam priskočimo na pomoč. Zato smo se brez težav dogovorili, da doniramo spektrometra Fakulteti za kemijo in kemijsko tehnologijo Univerze v Ljubljani, serviserji iz Merela pa so nato združili vitalne dele obeh spektrometrov v enega in ga usposobili za delo.

Verjamemo, da bo donirani spektrometer še vrsto let dobro služil v izobraževalne namene študentom Fakultete za kemijo in kemijsko tehnologijo.

Ksenija Gradišek

Prednovoletno obdarovanje otrok zaposlenih

4 predstave, 500 otrok in nepopisna sreča

Kaj je lepšega, kot videti nasmejan otroški obraz?

S to mislijo je ekipa nabudnih Cinkarnarjev od jeseni skrbno načrtovala prednovoletno druženje za otroke cinkarnarjev. Že prvi sestanki po službi so prinesli dobre rezultate in sodelujoči so si razdelili vloge. Iztok je spisal scenarij za igro, ki so jo zaposleni zaigrali najmlajšim otrokom. V njej so snežak, medved in jelenček Rudolf po zanimivih pripetljajih na koncu le uspeli priklicati Božička z darili. Zaradi velikega števila prijavljenih najmlajših, je ekipa to predstavo ponovila kar trikrat!

Drugo igro za starejše otroke je spisal Bojan. V njej so se Miklavž, Dedek Mraz in Božiček hudomušno prepirali o tem, kdo od njih je najpomembnejši. Njihovo debato je prekinil nenapovedan prihod parklja in Darth Varderja, junaka priljubljenih Zvezdnih stez. Splet okoliščin je

poskrbel, da je moral Darth Vader dobre može skesano prositi odpuščanja, le-ti pa so sklenili, da so vsi enako pomembni, saj je njihov glavni namen obdarovanje otrok.

Dobri možje so po vsaki predstavi razdelili darila in se

fotografirali z otroci, nato pa so se skupaj posladkali z medenimi piškoti v obliki snežakov, ki so jih spekli v naši kuhinji. Rajanje se je nadaljevalo z ansamblom Murni, otroke pa so animirale Snežke, ki so tudi sicer poskrbele za lepo dekoracijo prostora.

Iskrena hvala sodelavcem Alešu, Marku, Bojanu, Iztoku, Stevu, Nikolaji, Denisu, Elvisu, Radmili, Jani, Darji, Barbari, Amini, Ireni, Renati, Dušanu in drugim, ki ste kakorkoli pomagali pri izvedbi 4 predstav za otroke! Otroci si bodo to zapomnili.

Špela Kumer

Dijaki okoljevarstvenega tehnika spoznali področja varstva okolja v Cinkarni Celje

Na Srednji šoli za gradbeništvo in varovanje okolja na Šolskem centru Celje, poleg gradbenega tehnika, izobražujemo tudi za poklic okoljevarstveni tehnik.

V tem programu se del praktičnega pouka, oziroma vaj v 4. letniku, izvaja v posebni obliki z željo, da se dijaki seznani s konkretnimi deli varovanja okolja v različnih podjetjih in institucijah. Tako smo oktobra z dijaki 4. b obiskali tudi vaše podjetje, Cinkarno Celje, s poudarkom na trajnostnem ekološkem razvoju.

Ob predstavitvi podjetja smo najprej spoznali pomen integriranega sistema vodenja, ki združuje sisteme vodenja kakovosti po standardu ISO 9001, ravnanja z okoljem po ISO 14001 in uredbi EMAS ter obvladovanja varnosti in zdravja pri delu po BS OHSAS 18001. Z obvladovanjem standardov je tako zagotovljeno, da so okoljski vidiki in tveganja primerno upoštevani pri izvajanju vseh procesov.

V nadaljevanju nas je zanimala predvsem Služba za varstvo okolja. Naloge pooblaščenca nam je predstavila gospa Bernarda Podgoršek Kovač. Spoznali smo, da je potrebno spremljati zakonodajne zahteve s področja okolja, kazalnike okolja, izvajati oz. organizirati obratovalne monitoringe, pripravljati poročila s področja okolja, pripravljati vloge za pridobivanje dovoljenj, predlagati ukrepe na področju varovanja okolja in izvajati kontrolo ukrepov.

Predstavljene so nam bile tudi nekatere okoljevarstvene tehnologije, ki jih uporabljate v vašem podjetju. Na področju emisij snovi v zrak smo si ogledali čistilne naprave

za prah (vrečaste filtre, elektro filtre in mokre pralnice) ter čistilne naprave za odstranjevanje žveplovih oksidov SO_x (Schnakenberg pralnik, Venturi pralnik in Sulfacid katalizatorski reaktor). Poučili ste nas, da mora vsaka ČN imeti Poslovnik in Obratovalni dnevnik. Z obratovalnim monitoringom pa spremljate zakonsko določene parametre.

Poleg področja varovanja zraka morate nadzorovati tudi emisije snovi v vode. V okviru tega ste nas odpeljali na odvzemno mesto Za Travnikom, kjer ste nam razložili, kako zakonsko spremljate določene parametre in analizirate odpadno vodo pred izlivom v površinsko vodo. Tam smo si ogledali še napravo za odstranjevanje titanove sadre – trdnega odpadka iz proizvodnje titanovega dioksida, prikaz osuševanja in postopek rekultivacije jezera.

Dijaki so z obiskom vašega podjetja pridobili veliko novega znanja, saj so podrobneje spoznali dela in okoljevarstvene tehnologije, s katerimi si v podjetju prizadevate zmanjševati in preprečevati vse negativne vplive na okolje in zdravje ljudi; predvsem na področju varovanja voda, varovanja zraka in ravnanja z odpadki.

Zahvaljujemo se vam za odlično strokovno vodenje in malico, ki ste nam jo namenili. Za sodelovanje in možen obisk nove generacije okoljevarstvenikov vas prosimo tudi v prihodnje.

Janja Čuvan
Šolski center Celje
Srednja šola za gradbeništvo in varovanje okolja Celje

Recepti naših babic

VANILJEVI ROGLJČKI

Sestavine:
 280 g moke
 200 g masla (na sobni temperaturi)
 100 g orehov
 80 g sladkorja v prahu
 1 vrečka vaniljevega sladkorja
 sladkor v prahu (za posipanje)
 vaniljev sladkor (za posipanje)

Priprava:

Vse sestavine premešamo in hitro zgnetemo v prožno testo. Dlje gnetemo, toplejše bo testo. Toplo krhko testo je lahko zelo drobljivo, saj se iz njega izcedi maščoba. Testo damo počivat za eno uro v hladilnik.

Testo nato razrežemo na manjše dele in iz njih oblikujemo rogljičke. Rogljičke položimo na pekač, ki smo ga obložili s peki papirjem in pečemo pribl. 12 minut na 170 °C oziroma dokler niso zlaturumene barve.

Zmešamo vaniljev sladkor in sladkor v prahu. Vroče rogljičke povaljamo v mešanici iz sladkorja.

Nasvet:

Orehe lahko nadomestimo z mandlji – tako bodo vaniljevi rogljički svetlejši in nekoliko bolj suhi.

Pogrešate v receptu jajce? Vaniljevi rogljički brez jajca so še posebej krhki in se kar topijo v ustih.

RUMOVI POLMESECI

Sestavine:
 12 dag masla
 12 dag sladkorja
 12 dag moke
 3 jajca
 1 vaniljev sladkor
 5 dag naribane čokolade
 naribana limonina lupina
 polovica pecilnega praška
 6 dag orehov
 cimet
 1 žlica temnega kakava

Tekočina za navlaženje biskvita:

75 ml vode
 75 ml ruma

Rumov led:

5 žlic ruma
 240 g sladkorja v prahu

Priprava:

Vmešamo maslo in naribano čokolado, postopoma dodamo rumenjake in sladkor, da se speni. Dodamo trd sneg iz beljakov, po njem potresemo moko pomešano s pecilnim praškom, orehi, limonino lupinico in cimetom. Narahlo premešamo, da dobimo enakomerno maso. Na pekaču jo razmažemo na prst debelo. Pečemo 20 do 25 minut pri 200 °C. Medtem pripravimo tekočino za navlažitev biskvita, ki jo polijemo po vročem pečenem pecivu. Nato ga premažemo še z rumovim ledom in iz njega takoj začnemo s kozarcem izrezovati lunice.

VODENI KIFELJCI

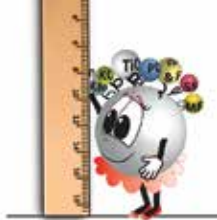
Sestavine:
 1 kg moke
 500 g svinjske masti
 2,5 dl mleka
 60 g kvasa
 1 žlica sladkorja
 vaniljev sladkor (za posipanje)
 sladkor v prahu (za posipanje)

Priprava:

Kvas damo v toplo mleko z eno žlico sladkorja. Počakamo, da kvas naraste. Iz moke, masti, kvasa zgnetemo testo. Za aromo lahko dodamo nekaj naribane limonine lupine in za nožev konico soli. Testo mora biti tako vgnetenno, da se lahko valja, če se lomi, dodamo malo masti.

Pri valjanju desko in testo posipamo z moko, da se ne prijemlje. Razvaljamo čim bolj tanko, pribl. 3 mm. Potem razrežemo na 5 x 5 cm velike kocke, na vogal vsake kocke damo za nožev rezino marmelade in previdno zavijemo v obliko kifeljca. Pečemo v pečici na 180 °C pribl. 15 min oziroma dokler niso zlaturumene barve.

V skledo si pripravimo sladkor v prahu in vaniljev sladkor (4 do 5 vrečic), v katerega povaljamo kifeljčke.

Dan slovenske hrane

Dan slovenske hrane zaznamujemo vsak tretji petek v novembru v podporo slovenskim pridelovalcem in predelovalcem hrane. Tudi v Cinkarni smo se v petek, 18. novembra, pridružili akciji. Pri vходу v podjetje smo zaposlenim ponudili polnozrnat rogliček z mareličnim nadevom.

V Cinkarni že pet let enkrat mesečno promoviramo zajtrk in upamo, da smo vas čim več prepričali o njegovi pomembnosti.

V zdravi prehrani ima porazdelitev obrokov hrane preko dneva velik pomen za zdravje. Pri tem ima zajtrk posebno mesto, dal vam bo potrebno energijo za delo, izboljšal bo vaše počutje in razpoloženje, lažje se boste spoprijeli z intelektualnimi in telesnimi napori.

Irena Selčan

V Cinkarni zaposlene enkrat mesečno pričaka zdrav zajtrk

Za hrambo koles

Pri glavnem vходу v podjetje je postavljen še en kozolec, kamor lahko kolesarji parkirajo svoja kolesa.

V mizarski delavnici, kjer so kozolec izdelali, prosijo vse uporabnike za skrbno ravnanje in vzdrževanje reda, da bo objekt še dolgo v korist ter ponos cinkarnarjem.

Pri vходу v Marketing pa ravno tako od jeseni stoji manjši kozolec z novo oglasno tablo.

Dušan Žnidar

Kozolca za hrambo koles

Celjsko literarno društvo na 32. Slovenskem knjižnem sejmu

Tudi letos smo se v Celjskem literarnem društvu odločili sodelovati na knjižnem sejmu v Cankarjevem domu v Ljubljani. Udeležbo nam je omogočila donacija Sveta delavcev našega podjetja. Podjetje smo ustrezno vključili v našo promocijsko gradivo.

Sejem se je dogajal od 23. do 27. novembra. Z Miro Gorenšek sva že 22. novembra pripravila stojnico na bazarju malih založnikov.

V sredo dopoldne se je začelo čisto zares. Letos smo imeli najavljenih 18 šolskih skupin od prvega do devetega razreda. Predstavljal sem zabavno literarno orodje Story cubes, ki so namenjene vsem starostnim skupinam. Starejšim sem predstavil tudi našo literarno revijo Vsesledje, ki smo jo podarili šolam, in dela naše mlade avtorice Teje Gale.

Pri naši stojnici se je zvrstilo precej obiskovalcev. Poleg promocijskega materiala smo razdelili reviji Vsesledje in Supernovo. Ravno slednja je nekaj popolnoma novega na slovenski književni sceni, saj je prva in edina resna slovenska revija za fikcijo.

Udeležba na sejmu se je izkazala za dobro potezo, saj smo bili edino amatersko literarno društvo z lastno udeležbo. Tako lahko vidimo, kje smo na slovenski literarni sceni.

Bojan Ekselenski

Na knjižnem sejmu

Poslovna liga Štajerska

Z oktobrom se je pričela poslovna nogometna liga, kjer nastopa tudi naše podjetje Cinkarna Celje. V ligi sodeluje 17 ekip, tekme pa potekajo ob sobotah v različnih krajih po Sloveniji. Začeli smo v Slovenski Bistrici, kjer smo igrali z naslednjimi ekipami:

4	Cinkarna – F.A.MAIK	4
3	Cinkarna – TAM EUROPE	0
6	Cinkarna – Casino Hotel Mond	10

Nadaljevali pa na Ptuju in dosegli naslednje rezultate:

4	Cinkarna – Elektro Maribor	3
6	Cinkarna – Vinska reprezentanca Slovenije	1
3	Cinkarna – Meltal IS	0

Liga se bo nadaljevala naslednje leto aprila v Slovenski Bistrici. Naš igralec Toplak Matjaž je trenutno najboljši strellec lige s 14 goli, za našo ekipo pa nastopajo še

Valek Roman, Cvelfer Jože, Manfreda Uroš, Plahuta Mitja, Čavš Igor, Deželak Jure, Mihelič Tona, Matešič Dejan in Kovačič Gregor.

Po odigranem dnevu sledi pogostitev, ki jo pripravi organizator.

Jože Cvelfer

Ekipo Cinkarne Celje v poslovni nogometni ligi

Prispevali za slovensko banko hrane

SIBAHE – slovenska banka hrane vabi vse zainteresirane skupine in posameznike, da prispevajo hrano ali druge izdelke v humanitarne namene kot pomoč socialno ogroženim družinam in posameznikom v Sloveniji.

V oktobru smo tudi v Cinkarni znova pristopili k omenjeni akciji in zbrali zavirljivo količino hrane, ki so jo prostovoljci razdelili med pomoči potrebne. Predstavniki se iskreno zahvaljujejo vsem cinkarnarjem za izkazano pomoč.

Ob prevzemu hrane, zbrane v Cinkarni Celje

Renata Cizej

Z novim prizidkom do boljših delovnih pogojev

Delavci Cestne tehtnice so se razveselili boljših delovnih pogojev ob izgradnji novega prizidka ob njihovih prostorih.

A. K.

Novo zgrajen prizidek

Osvojen vrh nad vsemi vrhovi

Irena Zeme je bila izžrebana v akciji Slovenskih novic 100 žensk na Triglav in drugič v življenju osvojila vrh Triglava, kjer ni manjkalo objemov in smeha, manjkal ni niti planinski krst. Na poti so jih spremljali prijazni in potrpežljivi vodniki Gorske reševalne zveze Slovenije.

BR

Cinkarnarji z nakupom izdelkov podprli prizadevanja društva Sonček

Predstavniki Sončka so bili zadovoljni s prodajo

Tudi letos so v glavni jedilnici Cinkarne Celje prodajali svoje izdelke varovanci Zveze društev za cerebralno paralizo Slovenije Sonček – Center Sonček Celje.

Prodaja je potekala en teden v decembru v času dopoldanske malice. Ponujali so izdelke primerne za darila za predpraznični in praznični čas, vključno s čestitkami. Izdelke izdelujejo v vseh centrih Sončka po Sloveniji, nato pa jih skupno prodajajo.

S prodajo so bili zadovoljni, cinkarnarjem pa se zahvaljujejo za lep sprejem in priložnost, da predstavijo svoje delo ter pridobijo določena sredstva.

Irena Selčan

11. Ples knežjega mesta

Člani plesne sekcije Cinkarne smo, pod pokroviteljstvom Zavoda Celeia Celje in Cinkarne Celje v sodelovanju s plesnim klubom Flamenco, tudi letos pripravili tradicionalni, tokrat že 11. Ples knežjega mesta. Ob odlični glasbi dua Vedrina se je 50 plesnih parov zavrtelo na parketu Celjskega doma in preživelo prijeten, nepozaben družabni večer. V letošnjem letu smo organizirali dva intenzivna vikend plesna tečaja, ki se jih je udeležilo okoli 50 plesalcev. Prav tako redno sodelujemo z drugimi plesnimi klubi in obiskujemo razne plesne prireditve v regiji.

Ob tempu življenja, ki ga danes živimo, je ples prijetna oblika sprostitve, rekreacije in druženja, zato vabimo vse, da se nam pridružite.

Več o dogodku si lahko preberete tudi na spletu:
<http://www.plesnitecaj.si/>

Igor Cerar

V Celjskem domu se je zavrtelo petdeset plesnih parov

Cinkarniški kulturni večeri – jesen 2016

Tudi jeseni smo ob donatorski podpori Sveta delavcev in Uprave podjetja pripravili nekaj Cinkarniških kulturnih večerov.

Na prvem, v knjigarni **Antika Celje**, je bil gost umetnostni zgodovinar, esejist, pisatelj, pesnik in književni kritik **dr. Robert Simonišek**, ki je predstavil svojo knjigo **Trk prostorov**, za katero je prejel **Rožančevo nagrado za najboljšo esejistično knjigo leta v Sloveniji**. Simonišek se v knjigi analitično in diskurzivno ukvarja s politično in gospodarsko situacijo v svetu ter posebej v Evropi in pri nas, s pomenom estetskega v polju kulture, gradi kritično distanco do Žižkove in lacanovske psihonalitične misli, ob tem pa zavzame lucidno stališče do različnih stereotipov in biooblastnih političnih struktur, ki obvladujejo svet.

Drugi večer je bil namenjen pogovoru s kultno celjsko koreografijo in pedagoško ter umetniško vodjo Plesnega foruma **Gordano Stefanovič Erjavec**, ki je letos zaznamovala 40-letnico ustvarjanja. Ob tem je bila glasbena gostja **nadarjena kantavtorica** iz Slovenj Gradca **Alina Hirtl**. Dogodek se je odvijal v **kavarniškem delu Plesnega foruma**.

Tretji večer, tokrat znova v **knjigarni Antika**, je bil namenjen **predstavitvi letošnjega nobelovega nagrajenca za književnost Boba Dylana** in

legendarnega pred kratkim preminulega pevca, pesnika in pisatelja **Leonarda Cohena**. Oba avtorja je predstavil uveljavljeni celjski kantavtor ter prevajalec njunih del **Matej Krajnc**.

Vsi večeri so bili odlično obiskani in predstavljeni v medijih, kot običajno pa jih je povezoval cinkarnar **Zoran Pevec**.

Zoran Pevec

Smilja Pevec, Gordana Stefanovič Erjavec, Blaž Šafarič ter mlada plesalka s spremljevalko.

Nagrajenci natečaja »Naj foto poletja 2016«

Damjan Rozman: Po nevihti v kampu Viter Zaostrog

Dušan Mastnak: Obraz

V prejšnji številki Cinkarnarja smo vas povabili, da nam pošljete vaše najlepše fotografije tega poletja. Objavljamo nagrajene fotografije Janice Balek, Damjana Rozmana, Blaža Črepinška in Dušana Mastnaka. Čestitamo!

Janica Balek: Toskanski Windows

Blaž Črepinšek: V kraljestvu kozoroga

Ob 120-letnici smrti Alfreda Nobela (1833–1896)

V Sanremu v Italiji je 10. 12. 1896, pred 120. leti, umrl Alfred Nobel, švedski kemik, inženir in izumitelj, ki ga je pred več 140. leti »ljubezen pripeljala« v Celje in ga ob tem povezala z Albertom Brunnerjem, ustanoviteljem Cinkarne.

V spomin na povezanost velikega izumitelja in ustanovitelja ter prvega upravitelja Cinkarne se je ob 180-letnici Nobelovega rojstva (21. 10. 1833) in 140-letnici Cinkarne mesto Celje skupaj s Cinkarno oddolžilo konec leta 2013 z otvoritvijo razstave in postavitvijo doprsnega kipa Alfreda Nobela, celjskega umetnika in cinkarnarja Stevana Djukića, na pročelju Kvartirne hiše na Gosposki ulici v Celju, kjer sta se Nobel in Bruner spoznala pred več kot 140 leti.

Alfred Nobel je bil v tistem času v zvezi s Sofijo Hess, najstarejšo hčerko uglednega celjskega trgovca Heinricha Hessa. Družina Hess se je po prihodu iz Moravske v Celje naselila v Kvartirni hiši (Gosposka 3), kamor je po nevesto Amalijo, mlajšo sestro Sofije Hess, prišel tudi Albert Brunner. Oba gospoda, inženirja Nobel in Brunner, sta si

kasneje veliko dopisovala in tako razpravljala o potrebah in delovanju nove Cinkarne. Nobel ga je tudi še večkrat obiskal v Celju in mu kot sposobnemu strokovnjaku celo ponudil dobro plačano službo v eni njegovih tovarn na Švedskem. Ker pa je bil Brunner na Cinkarno zelo navezan, mamljive ponudbe ni sprejel. Cinkarno je vodil vse do smrti leta 1899. Več o razmerju Sofije Hess s švedskim znanstvenikom Alfredom Nobelom in o povezanosti Nobela z Brunnerjem lahko preberemo v prispevku dr. Janeza Cvirna z naslovom **Alfred Nobel in njegova velika požiralka denarja (Zgodovina za vse, 2000/2)**.

Po zaznamovanju za Cinkarno in za Celje pomembnih obletnic pred tremi leti je razstava o zgodovini Cinkarne gostovala v začetku leta 2014 še v Osrednji knjižnici Celje, ki pa je vsebino razstave objavila tudi na Kamri (www.kamra.si), portalu slovenske digitalizirane dediščine, in jo v podlistku **Zgodbe iz domoznanske Kamre** posredovala bralcem **Novega tednika**.

Srečko Maček, Osrednja knjižnica Celje

Doprsni kip Alfreda Nobela (1833–1896)

na ulični fasadi Kvartirne hiše (Gosposka 3) sta 21. 10. 2013, ob njegovi 180-letnici rojstva in 140-letnici Cinkarne Celje odkrila župan Mestne občine Celje Bojan Šrot ter avtor kipa, celjski umetnik Stevan Djukić.

Foto: Blaž Črepinšek

Albert Brunner (1839–1899)

je izhajal iz Welsa na Gornjem Avstrijskem. Po končanem študiju je nekaj časa kot rudarski strokovnjak delal na Češkem, konec šestdesetih let 19. stoletja pa so ga poklicali na Dunaj, kjer je dobil službo v ministrstvu za poljedelstvo. Leta 1873 ga je ministrstvo za poljedelstvo poslalo v Celje, da prevzame vodenje projekta za postavitev tamkašnje Cinkarne. Tudi po izgradnji Cinkarne je Brunner ostal v Celju, kjer si ustvaril družino. Do svoje smrti, 18. decembra 1899, je kot upravitelj Cinkarno tudi vodilo. Za njeno uspešno vodenje ga je cesar Franc Jožef 11. junija 1896 odlikoval z viteškim križcem Francjožefovega reda.

Uspehi in aktivnosti kolesarske sekcije Gamsi

Člani kolesarske sekcije Gamsi – CC smo letos že zgodaj spomladi začeli s prijetnim kolesarskim druženjem po otokih Dalmacije. Pedala po Pelješcu, otokih Hvar, Brač in Korčula je skupaj pritiskalo kar 10 članov sekcije.

Udeležili smo se tudi kar nekaj kolesarskih prireditev in tekem: Vzpon na Celjsko kočo, Skok na Roglo, maraton Wildon v Avstriji, Komak maraton, maraton v Logarsko dolino, Bike festival Pohorje, maraton Bioterme, Vzpon na tri Kralje in še mnogo drugih. Predvsem naše vrle članice so se na prireditvah odlično odrezale. Zvonka Rošer je na Tuševem vzponu na Celjsko kočo zasedla 1. mesto v kategoriji, Marta Sevčnikar pa na Skoku na Roglo prav tako odlično 3. mesto. Ekipa Cinkarne Gamsi 3 v sestavi Mravlak, Rejc in Šelih pa je vnovič zmagala na Team time ride in osvojila počitnice z letalom.

Člani Kolesarske sekcije GAMSI – CC se zahvaljujemo podjetju za podporo pri delovanju, vsem pa želimo veliko zdravja in osebne sreče v letu 2017.

Zmagovalci: ekipa Gamsi 3

Na štartu maratona Logarska dolina

Zadovoljni na cilju Vzpona na Celjsko kočo

									ISKANJE	RANOCELNIK	NAZIV ZA LEPTOTCA, LEP MLADENIČ	SLAVNA IGRALKA ALI PEVKA, ZVEZDNICA	OKR. ZA ENOTO ZA MERJENJE TLAKA, PASCAL	JAPONSKI DRŽAVNIK HIROBUMI	IZDELOVALEC TORB	VRSTA ŽENSKÉ PRÍČESKE
								AMERIŠKI FLUMSKI ZVEZNIK								
								GRELNÓ TELO V STANOVANJU								
								MATERIJA, TVARINA					SLADKA PIJACA, ORANŽADA			
								CEVAST PROSTOR, OBČAJNO POD ZEMLJO						AVT. OZNAKA ZA BIELOVAR		
								MOGOTEC ONASSIS				ZANOS, POLET				
								OSEBNI ZAIMEK				IZDELOVALEC ANKETE				
	MANIŠE USTNO GLASBILO	VRSTA ZGODNJE SPOMLAD. SOLATE	VELIKA STOPNJA PRIPRAVLJENOSTI	ZNAMKA RUSKEGA AVTOMOBILA	BREZBARVEN PLIN V ZRAKU KEM. ZNAK ZA ZLATO					ZBADLJIVO LIT. DELO						
										GRŠKI BOG LJUBEZNI						
KONTROLA, OBVLADOVANJE											ŠTRLEČI DEL OBRAZA				IVERNA PLOŠČA, IVERICA	IZDELOVALEC LECTA
										KEM. ZNAK ZA IRIDU						
ZNAMKA FRANCOŠKIH VOZIL								MOŠKO IME					TANKA MREŽASTA TKANINA			
										ZNAMKA NEMSKIH AVTOMOB.			TROBILO			
PALICI PODOBEN STROJNI ELEMENT					DOLGOREPA PAPIGA				DREVO, LISTAVEC					AVT. OZNAKA ZA BENETKE		
										LOVEČ S SAKOM				GLAVNO MESTO ANGLIE		
GLAVNO MESTO PERUJA					NEŠKI MATEMATIK						TOK, ETUI					
										AVT. OZNAKA GORICE						
IGRALKA ZUPANČIČ					VRSTA SIRA					VOJAŠKO POROČILO						
										VOJAŠKO POVELISTVO						
OKRAJŠAVA ZA CENTRALNI KOMITE			ŠOLAR							PREBIVALKA IRANA						
										ENOTA V VOJSKI						
VZHOD (ANGLEŠKO)					ENAKI ČRKI VOKALA			AKTIVNI VULKAN NA JAPONSKEM				BENEŠKI POGLAVAR	DARILO			
								JUŽNI SADEŽ					REVOLT, PUČ, UDAREC			
SESTAVIL:	EVROPSKI UMETNOSTNI SLOG	KEM. ZNAK ZA TANTAL			SLAB IZDELEK, IZMEČEK						SKLADBA ZA DVA, DUET				STISKANJE IZTISKANJE	POSUŠEN IZCEDEK NA RANI
											BIVALIŠČE ZA RACE					
SOVJETSKI VODITELJ MIHAIL									ŠESTI SKLON							
										TANEK SKUPEK, VLAKEN						
ATA, TATA					RAZDIRANJE										OKR. ZA CIRKONI	
														OKOVJE, VEZ		
ŽENSKA OSEBA, KI JAMČI Z ŽIVLJENJEM								ŽENSKO IME, TELEVIZIJA ŠIRČ	OKRAS, OKIT, KIČ			PAPEŠKO SODIŠČE				
										DVOJICA		PROSTOR ZA ČRTO, OUT				
SLOVENSKA LITERATKA VAŠTE					MESTO V KVARNERJU								TEKOČA ZACIMBA, OCET			
													NIKALNICA, ANGLEŠKO			
VEČJE MESTO V JAR					OKR. ZA KEM. ELEM. SAMARI											
										ŠIRŠI KROG LJUDI						
PLOŠČINSKA MERA 100M2			GRENAK APERITIV							TORBA ZA SPISE						

Nagradna križanka Cinkarnar št. 2/319:

Ime:_____

Priimek:_____

Naslov:_____

Pravilno rešitev križanke pošljite do 31. 1. 2017 na naslov:
Cinkarna Celje, d.d.
Uredništvo Cinkarnarja-tajništvo Uprave
Kidričeva 26, 3000 Celje
Pripis: Nagradna križanka

Med pravilno izpolnjenimi križankami bomo izžrebali 3 nagrajence in jih obdarili s praktičnimi nagradami.
Imena nagrajencev bomo objavili v naslednji številki časopisa Cinkarnar.

Koledarček akcij, izletov in prireditev planinskega društva Grmada Celje v letu 2017

Planinski pohodi in izleti:

21. januar	Vincekov pohod , Medžimurje – Hrvaška
18. februar	Slovenska Istra , Podpeč – Marezige
18. marec	Brkini , Matuvan – Markovščina
17. april	Grmada (Italija) velikonočni pohod
20. maj	Blegoš
17. junij	Kamniti lovec – Višarje
15. julij	Kriški podi (2 dni), Razor, Pihavec, Bovški Gamsovec, Stenar
12. avgust	Triglav (2 dni), Vrbanove špice, Begunski vrh, Cmir, Rjavina
16. september	Storžič , čez Hudičev boršt
14. oktober	Steklasova pot , po obronkih Šentruperta na Dolenjskem
18. november	Martinov pohod , po deželi cvička
9. december	Avtobus zvestobe

Prireditve/šport/rekreacija

15. april	15. Pohod »Po poteh Celjskih Grofov«
1. maj	Prvomajsko srečanje planincev – pri Pečovniški koči na Grmadi
4. junij	Grmadniki na kupu – pri Pečovniški koči na Grmadi
16. avgust	Družinski tabor – v Trenti
7. oktober	17. Kostanjev pohod in piknik – pri Pečovniški koči na Grmadi
Pohodi po obronkih Celja – vsaka prva nedelja v mesecu	
Rekreativno plezanje – en torek v mesecu (razpis na SS) izvaja OŠR PD Grmada (april-oktober)	

Izobraževalne akcije

Planinska šola za člane društva – vsaka prva sobota v mesecu (razpis na SS) izvaja VO PD Grmada
Plezalna šola za otroke v telovadnici OŠ Polule – oktober 2016 – junij 2017. Izvajalec AO PD Grmada
Alpinistična šola za odrasle – oktober 2016 – junij 2017. Izvajalec AO PD Grmada

Delovne akcije

Marec – oktober: **Delovne akcije (člani)** – vsak četrtek popoldan pri Pečovniški koči
Marec – oktober: **Delovne akcije (markacisti)** – vsak petek popoldne
25. marec – Sadilni dan – **Delovna akcija odseka za VGN v cvetlično zeliščnem parku LILJA**
27. april – Čistilni dan – **delovna akcija odseka za VGN narave pri Pečovniški koči**

Informacije: PD Grmada – info. tel.: 031 383 591

Koledar pohodov po obronkih Celja v letu 2017 (odsek za šport in rekreacijo)

8. januar	<i>Kum</i>
5. februar	<i>Smrekovec</i>
5. marec	<i>Jurčičeva pot</i>
2. april	<i>Paški Kozjak</i>
7. maj	<i>Bistriški Vintgar</i>
4. junij	<i>PEČOVNIŠKA KOČA – Grmadniki na kupu</i>
2. julij	<i>Ojstrica po grebenski</i>
6. avgust	<i>Raduha iz Grohata</i>
3. september	<i>Rogatec</i>
1. oktober	<i>Klopni vrh</i>
5. november	<i>Žusem</i>
3. december	<i>Čemšeniška planina</i>

Opozorilo: Pohodi se bodo izvajali vsako prvo nedeljo v mesecu ne glede na vremenske razmere.

Informacije: Alenka Mirnik – tel.: 041 623 413
Franc Šinko – tel.: 031 383 591